

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Radikalska zajednica v državni politiki

Pred približno štirinajstimi dnevi je »Slovenec« na neke naše kritične pripombe glede možnosti enotne organizacije in enotnega programa nove Radikalne zajednice slovesno protestiral proti temu, da izražamo dvome o njegovi popolni programski solidarnosti z radikalno stranko. Mi smo ta njegov protest lojalno zabeležili. Medtem so bila pripravljana dela za ustanovitev nove, enotne politične organizacije srbskih radikalov s pristaši dr. Koroseca in dr. Spaha že zaključena in v službenem komuniciranju je bilo razglašeno, da je formiranje Radikalne zajednice programsko in organizatorično sklenjena stvar in da je treba izvesti samo še nekatere podrobnosti.

Ustanovljanje Radikalne zajednice nas postavlja pred celo vrsto vprašanj in bo gotovo izvalo dalekosežne posledice v političnem življenju naše države. Še posebej pa predstavlja za nas Slovence veliko preokretino v celokupni naši orientaciji napram državnim in nacionalnim vprašanjem. Do sedaj smo Slovenci bili razdeljeni v glavnem v dva tabora: na eni strani pristaši unitaristične misli (seveda ne v onem falsificiranem in od »Slovenca« tolikokrat karikiranim smislu), na drugi strani pa zastopniki »individualističnega naziranja«, ki se je po potrebi in po prilikah v svoji formulaciji menjavalo, dobivalo včasih intransigentno značaj, včasih zopet povsem oportunistične, čisto tudi precej realistične oblike.

Z ustanovitvijo nove zajednice izgleda vsaj na zunaj, da te razlike izginejo. Za programsko osnovo nove radikalne zajednice, v katero vstopajo kot integralni del pristaši dr. Koroseca, so vzeta načela v letu 1933. revidirane radikalnega programa, ki strogo poudarjajo narodno in državno edinstvo in prepovedajo samoupravo lokalne in pokrajinske posle, da bi pri tem trpelo načelo unitaristične ureditve države. Iz vodstva smučajo se stranke objavljajo včerajšnji listi informacijo, da se bo program iz l. 1933 še enkrat proučil, vendar ne more biti dvoma, da bodo osnovna načela ostala nespremenjena.

Preko velikega interesa, ki ga imamo kot Slovenci na političnem razvoju v naši ožji domovini, pa se postavljajo vprašanja o pomenu Radikalne zajednice tudi v našem celokupnem državnem življenju. Bojimo se, da bo ustanovitev te politične organizacije tako, kakor je sedaj zamišljena in kakor se izvaja, velika pogrška. Predvsem predstavlja ona korak nazaj, ker v bistvu ne zapušča osnove starih strank. Ne združujejo se v Radikalno zajednico ljudje brez ozira na to, kakšni predstojanjaški stranki so preje pripadali, nego trije politični voditelji podpisujejo in izvajajo medsebojno pogodbo, v katero prinašajo vsak svojo grupo kot nekakšen inventar. Posameznik se ne vpraša, ali odobrava program nove formacije in želi biti njen član. On stopa v njo kot bivši pristaš grupe, katero je njen voditelj proglasil za del nove Radikalne zajednice. To se seveda zelo daleč od one demokracije, kateri hoče nova stranka biti glavna opora, in je zelo originalen način ustanavljanja stranke od spodaj, iz naroda.

Nova politična grupacija dalje nima vsedravnega in vsenarodnega značaja. V njej je sicer izvršena neke vrste koalicijski tretji konfesijski, dvih krščanskih in muslimanske, toda vsaj za do gledno dobo ni videti možnosti, da bi sodelovali v Radikalni zajednici tudi Hrvati. Tako se na žalost predstavlja Radikalna zajednica kot zveza dvih — v kolikor se sploh morejo — bivši radikali in bivši klerikalci upravičeno smatrati za večinske predstavnike Srbov, odnosno Slovencev — proti tretjemu. In ker se Radikalna zajednica formira v želji, da bi bila ona nositeljica državne oblasti, se s tem nehoti zaradi odsotnosti Hrvatov iz zajednice vzbuja viden, da se ves hrvatski del naroda že v naprej potiska v stran in pošilja v opozicijo. In tako ravno z ozirom na Hrvate dobiva Radikalna zajednica značaj političnih klešč, katerih zlobozna vloga v naši preteklosti bi v ravnosti biti posebno nam Slovincem svarilo, da daleč od sebe zapodimo misel igrati katerokoli enostransko vlogo v razvoju naših političnih prilik.

Unitaristi vseh treh delov naroda se morejo in se morajo v skupnem naporu boriti proti separatistični misli, kjer koli se z njo srečajo, pa naj nosi potem že ime Mačkovo ali katerokoli drugo. Med takima dvema taboroma bi bila borba potrebna, moralno politično in nacionalno upravičena. Kakršenkoli bi bil že njen rezultat, taka borba ne bi mogla roditi posledic, ki bi jih neizogibno povzročila organizacija dvih taborov, srbskega in slovenskega na tej ter hrvatskega na oni strani.

Včeraj je »Slovenec« no dolgem času prekinil svoj molk in objavil nekatere

Protektorat nad Abesinijo?

Najnovejši kompromisni predlog francoske in angleške vlade — Prva seja sveta DN — Zbližanja še ni nikakega

Ženeva, 31. julija. r. Ob največji pozornosti diplomatske in vse mednarodne politične javnosti se je danes sestal svet Društva narodov k izrednemu zasedanju. Da razpravlja o italijansko - abesinskem sporu. V ilustracijo napetega mednarodnega položaja služi že samo dejstvo, da je to letos v teku pol leta že četrto izredno zasedanje sveta DN, o katerem vrh tega splošno sodijo, da je eno najbolj kritičnih, odkar obstoja ženevska institucija.

Za diplomatskimi kulisami

Ceravno je položaj še vedno nejasen in še nihče ne ve, kakšen bo uspeh tokratnega zasedanja, so vendar v ženevskih krogih dokaj optimistični. Povod temu daje dejstvo, da se zasedanja udeležuje tudi Italija, v čemer vidijo dokaz, da še ni treba izgubiti vseh nad na mirno poravnavo. Kakor pa je pokazal že današnji dan, gre vsa taktika za tem, da se odločitev kolikor mogoče odloži in tako pridobi na času za nadaljevanje posredovalne akcije, ki je sedaj v rokah zastopnika Anglije, Edena, in zastopnika Francije, Laval. Eden in Laval sta imela že včeraj v Parizu dolgotrajna posvetovanja, ki sta jih nadaljevala tudi med vožnjo v Ženevo.

Načlen sporazum med Francijo in Anglijo

Po zadrževanju poučenih ženevskih krogov je bil na teh razgovorih dosežen načlen sporazum o tem, da se bosta Francija in Anglija v Ženevi zavzeli za vsi sredstvi za ohranjanje prestiža Društva narodov ter poskušali z združenimi močmi doseči kompromisno rešitev spora, ki bi nanj mogla pristati Italija, ne da bi bila pri tem ohranjena neodvisnost Abesinije. Kako naj se to izvede v praksi, o tem se Francija in Anglija še nista mogli zediniti. Anglija je v skrajnem primeru za strogo izvajanje določil pakta Društva narodov, dočim se želi Francija za vsako ceno izogniti zameri pri Italiji in doseči sprejemljive koncesije. V to svrhu se zavzema Francija za odgoditev razprave o celotnem italijansko - abesinskem problemu vsaj za mesec dni, da bi se še enkrat skušal doseči sporazum polom arbitražne komisije pod patronanco Društva narodov.

Prvi posveti v Italijani in Abesinci

Takoj po prihodu v Ženevo sta se danes najprej sestala Laval in Eden, nato pa sta imela skupne razgovore z zastopnikom Italije baronom Aloisijem. Na teh razgovorih so pretehtali vse možne kompromisne predloge. Italijanski delegat je pojasnil stališče Italije, ki zahteva gospodarske in politične koncesije v Abesiniji. Laval in Eden sta na

to konferenca tudi še z abesinskim delegatom Havoritom ter s tajnikom Društva narodov Avenolom. Eden, Laval in Aloisi so se ponovno sestali na kosilu.

Otvoritevna seja sveta DN

Ob 17. se je sestal svet DN k svoji prvi seji, ki je bila tajna. Seji je predsedoval sovjetski zunanji komisar Litvinov, navzoči pa so bili zastopniki 14 držav, ki so članice sveta DN ter zastopnik Abesinije kot neposredno prizadete države. Prvi je govoril abesinski zastopnik, ki je pojasnil stališče svoje vlade in zahteval posredovanje Društva narodov v svrhu mirne poravnave spora v duhu načel ženevske institucije. Za njim je pojasnil stališče svoje vlade italijanski delegat baron Aloisi, nakar je angleški delegat Eden orisal prizadevanja za doseg sporazuma in se zavzemal za mirno poravnavo spora. Naposled je bila seja, na predlog Laval odgodena do jutri popoldne, da bi se mogli med tem nadaljevati razgovori.

Najnovejši kompromisni predlog

Kakor se zatrjuje, tvori osnovo ženevskih razgovorov in posredovalne akcije kompromisni predlog Laval, na katerega je pristala tudi Anglija. Po tem predlogu naj bi se proglasil nad Abesinijo protektorat Društva narodov, ki bi ga izvajalo po svojem visokem komisarju, kakor je to urejeno v Gdansk. Vrhovni komisar bi v Addis Abebi po svojih strokovnih organih sodeloval pri notranji upravi. Italija bi dobila po tem predlogu važne koncesije, nikakor pa ne glavne besede pri izvajanju protektorata DN, ki bi jamčilo za neodvisen razvoj abesinske države. Kot razlog za proglasitev protektorata bi se navedel, da Abesinija kot članica DN ni izpolnila svojih obveznosti glede odprave suženjstva. Tak protektorat bi olajšal izpolnitev nekaterih gospodarskih zahtev Italije, na drugi strani pa očeval Abesinijo pred italijanskim političnim vplivom.

Italijansko stališče

Italijanski delegat je prvotno ta kompromisni predlog odklonil. Po telefoničnem razgovoru z Mussolinijem pa je pristal na nadaljnja pogajanja. Izjavil pa je, da je predlog za Italijo v tej obliki nesprejemljiv, ker je nudi premalo koncesij na gospodarskem polju in v ničemer ne jamči vojaške varnosti italijanskih kolonij.

V zvezi s tem se danes v Ženevi mnogo

misa, kako napeta je situacija, se vidi že po tem, da Eden skoraj vsako uro telefonično poroča svoji vladi v London o poteku razgovorov in dobiva od tam sproti navodila.

Abesinski pristaneč

Abesinski delegat je v načelu pristal na protektorat Društva narodov, vendar pa zahteva striktna jamstva, da se ta protektorat ne bo sčasoma pretvoril v nadvlado Italije. Abesinija je pripravljena na gospodarskem polju sodelovati z vsako evropsko državo, hoče pa za vsako ceno ohraniti svojo politično neodvisnost. Končna odločitev pa je odvisna od abesinskega cesarja, kateremu je abesinski zastopnik danes brzojavno sporočil kompromisni predlog Francije in Anglije.

Zadeva velesil

Ženevski razgovori so docela v znaku velesil. Male države se razgovorov niti ne udeležuje. Po večini tudi niso zastopane po svojih zunanjih ministrstvih, kakor je to običajno, nego po svojih stalnih delegatih pri DN. Tako ni v Ženevi niti eden izmed zunanjih ministrov Male antante in Balkanske zveze, pa tudi mnoge druge države, kakor na primer Poljska niso zastopane po zunanjih ministrstvih. Vse male države pa so odločno zato, da se doseže mirna poravnava in očuva ugled in prestiž ženevske institucije.

Minister dr. Auer o svojih vtisih iz Rima

Na povratku iz Rima je minister pravde včeraj obiskal Bohinj in se zvečer odpeljal v Beograd

Bohinj, 31. julija.

Danes dopoldne se je pripeljal v Bohinj pravosodni minister dr. Ljudevit Auer s svojo soprogo, hčerko in ostalim spremstvom. Prišli so naravnost iz Rima. Še dopoldne se je zglasil v knežjem dvorcu. Pred avdiceno pri Nj. Vis. knezu namestniku je izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen s svojim potovanjem v Rim. Sporočil je tudi, da bo vsebina konkordata že v bližnjih dneh objavljena. Knez namestnik Pavle je ministra dr. Auerja pridržal na kosilu.

Proti večeru se je minister s svojim spremstvom odpeljal v Beograd.

★

Ljubljana, 31. julija

Minister pravde dr. Auer je nočjo sprejel na vožnji skozi Ljubljano dopisnika

Francija dobi novo levičarsko stranko

Pariz, 31. julija. AA. Pogajanja, ki se vršijo že nekaj časa za združitev treh manjših zmernih socialističnih strank (neosocialistov, francoskih in republikanskih socialistov) dobro napredujejo. Na poslednjem sestanku delegatov teh strank, ki mu je predsedoval bivši ministrski predsednik in senator Paul Boncour, je bil sprejet osnovni načrt programa nove stranke, ki naj bi se meseca oktobra konstituirala na skupnem ustanovnem obnem zboru. Nova stranka se bo imenovala »Socialistična unija«. Stranka bo imela izrazito social-

istični program, ki pa bo obenem upošteval tudi nacionalne interese države.

Glavna načela programa nove stranke bodo obramba republikanskega ustroja države, pobijanje gospodarske krize in miroljubna politika v interesu splošnega mira in nacionalne obrambe. Člani nove stranke bodo lahko samo francoski državljani, ki bodo morali dokazati, da niso bili nikoli sodno obsojeni in da pred javnim forumom niso bili nikoli dolžni dajati odgovor za nečestno dejanje.

Hud strup namesto otroških zdravil

Budimpešta, 31. julija. n. Danes je bila na Madžarskem po naključju preprečena velika katastrofa. V nekem laboratoriju za zdravila so delavci pomotoma nalepili na več sto steklenic, v katerih je bil zelo hud strup, etikete z napisi otroških zdravil. Centralna drogerija je zabojne steklenice razporedila po vsej deželi.

Včeraj so po zdravniškem predpisu dali nekemu otroku dozo strupa mesto predvidenega zdravila. Takoj so obvestili budimpeštanski radio, ki je sinoči in danes ves dopoldan pozival ljudi, naj nikar ne vporabljajo tekočino v steklenicah z zamenjanimi napismi. Danes dopoldne so poslali že mnogo steklenic nazaj v Budimpešto.

Novi avstrijski vojaški ataše

Dunaj, 31. julija. v Dosedanji avstrijski vojaški ataše v Pragi, podpolkovnik Bayerl je premeščen v Beograd.

Sprememba indijske ustave

London, 31. julija. AA. Spodnja zbornica je snoči sprejela spremembe izpopolnitve zakona o ustavni reformi v Indiji, ki so bile izglasovane tudi že v lordski zbornici. Najvažnejše novo določilo je, da se v Indiji uvedejo neposredne volitve članov indijskega državnega sveta na mesto posrednih, kakor je bilo prvotno predvideno.

Huda nesreča v Varšavi

Varšava, 31. julija. b. V Varšavi se je v starejšem mestnem delu porušilo 4 nadstropje stanovanjske hiše, kar je napravilo občutno škodo tudi v tretjem nadstropju. Med reševalnimi deli je začel zid pokati tudi v nižjih nadstropjih, dokler se stavba ni popolnoma sesula. Vseh 30 prebivalcev so pokopale razvaline. Dosedaj so potegnili izpod njih 15 mrtvih, 18 oseb, med njimi več gasilcev, ki so pomagali reševati, so morali s hudimi poškodbami odpeljati v bolnico.

Verski izgedi v Turčiji

Carigrad, 31. julija. AA. Danes je prišlo pri neki džamiji do prelivanja krvi, ki so ga povzročili nasprotniki novih zakonov določb o duhovniški oblasti. Ker so izgedniki začeli postajati čedalje agresivnejši, je morala policija rabiti orožje. Več oseb je bilo ubitih. Mnogo izgednikov so aretirali. Podrobnosti še niso znane.

Umetnik in gledalec

Kaj jesta oba za časa čmdora?

Ki-Ki bombon

+ Liverpool, 30. julija. Tendenca mirna. Zaključni tečaji: za julij 6.57 (prejšnji dan 6.59), za dec. 6.07 (6.09).

+ Newyork, 30. julija. Tendenca stalna. Zaključ. tečaji: za sept. 11.38 (11.42), za dec 11.36 (11.37).

Naši kraji in ljudje

Mladi zmagovalci višav

Obisk pri pogumnih jadralnih letalcih na Blokah

Inž. Kasper (X) razlaga tečajnikom uporabo krmil

Bloke, ta naša lepa visoka planota, ki so pred dobrim desetletjem naši športniki s smučarji spet povzdignili do imenitnega slovesa, so se za sport primerne izkazale tudi v poletnem času. Naši jadralni letalci so si jih izbrali za svoje torišče. Bržkone za svoje vešče z brezmotornimi letali tudi ne bi našli tako primerne svete, kakršna je na Blokah. Skoro golo vrhovo gričevje se preliva drugo v drugo brez večjih ovir za pristajajoča letala in kar daje Blokam prednost za brezmotorno letanje so zmerni vetrovi, ki skozi vse poletje vejejo preko planote.

Sredi julija so odšle na Bloke jadralne skupine iz Stične, Kočevja in Ljubljane. Prvi dve z desetinimi člani in enim letalom, ljubljanska pa s 15 člani in štirimi letali, ki so jih nedavno z lepo slovesnostjo krstili na našem letališču.

Mladi letalci so nastanjeni pri Cvetku in Modcu, kjer imajo pravzaprav tudi svoj generalni štab in delavnico. Ljubljanska skupina je postavila na vrhu Modčeve restavracije

ogojen za lepo stvar. V samih hlačkah, zagoreli in dobre volje se sukajo okrog letal, jih vlačijo na grebene, nategujejo dolgo gumasto ocv in se veselo vsakega uspešnega poleta. Inž. Bloudek, pionir našega letalstva, je pogostokrat med njimi.

Bločani imajo z letalci samo veselje in kadar komu uspe, da ostane v zraku več časa, hitijo vsi iz hiš in zasledujejo polet. V ponedeljek, ko ni bil najugodnejši veter je skušal jadrali ob Pečniku inž. Kasper in je ostal s »Pošto« v zraku skoro četrt ure. Tudi posestniki gredo letalcem radi na roko, dovolijo uporabo svojega sveta in rade volje odstranijo kako drevesje ali grmčevje, če letalce kolikaj ovira pri poletih.

Na večeriliščih je vedno tudi kaj sorodnikov tečajnikov. Roditelji so presrečni, ko vidijo svoje drage sedeti v letalu, zavarovane z jermeni, s krepčlji v rokah, nogi na krmilnih vzvodih in varovalno čelado na glavi. Glejajo jih, kako samozavestno

Po uspelem poletu vlečejo tečajniki letalo na vrh pobočja

veliko leseno lopo, ki služi za hangar štirim letalom, je pa v njej urejena tudi popolna delavnica za popravilo letal. Sem in tja se vendar dogodi, da se letalo poškode in ga je treba takoj popraviti. Mladi letalci so brez izjeme imenitni rokodelci, ki obvladajo vse obrti. In videti jih je treba, kako točno opravljajo vsa dela! Kako tudi ne, saj so tudi sami zgradili svoja letala, s katerimi skušajo obvladati zračne višave.

Za tečaj je Aeroklub pridobil mladega Monakovčana inž. Kasperja, ki ima za instruiranje vse tri izpite iz brezmotornega in jadralnega letanja, prav tako tudi izpit za jadranje z motornim vodstvom in dokončano pilotsko šolo. Brezmotorno in jadralno letanje so prva stopnja do pravega letalca. Za nje so določeni trije izpiti, ki tudi niso kar tako. A. B in C izpit so kakor imenitne sarže, druga večja od druge. Kdor ima vsaj prvi izpit, že nekaj pomeni, poslednji pa so sanje vsakega člana tečaja. Absolventi posameznih tečajev imajo tudi vidne značke, ki jih s ponosom nosijo na vsaki obleki.

Pa ne mislite, da je te izpite opraviti kar čez noč. Za prvi izpit zahtevajo pet poletov po 20 sekund in en polet po 30 sekund, izpit B zahteva pet poletov po eno minuto z različni liki. Izpit C pa je že preizkušnja v jadraniu in mora eksaminant ostati z letalom v zraku več minut.

Tečaj je kakor vsi tečaji, ki naj udeležence kaj nauče, zato vladata med fanti predvsem red, točnost in poslušnost. Ob 6 že zažrtkujejo, pol ure kasneje so že pri vzdrževanju vse do 11. ure, ko se pred kosilom pičilo uro odpočijejo. Do 16. imajo odmor, ki ga izkoristijo s kopanjem, nekateri z delom v delavnici, nato zapozet k večerjam pod Vošnjakovim vrh, Piškovec ali Bradatko, kakor so pač vetrovi. V mraku vodijo letala nazaj proti Novi vasi.

Inž. Helmut Kasper je s svojimi varovalci na moč zadovoljen. Saj jih je sam

v Kanado 40, v Argentino 2. Razen teh Amerikancev je borza dela v Murški Soboti odpravila na sezonska dela v Francijo 999 oseb, v Avstrijo pa 9, kar pomeni v primeri z nekdanjimi precej skromne številke. Medtem ko je izseljevanje na vseh mejah skoraj do kraja zastalo, je število izseljencev, ki se vračajo iz tujine, zmerom večje. Po poročilih, ki so jih objavili listi, je letos zlasti narasla bojazen, da bo Francija repatriirala množice naših ljudi, ki delajo po tamkajšnjih rudnikih in tovarnah. V resnici je repatriacija iz Francije v prvem četrtletju 1935 malo pomehala, nato pa je spet narasla, posebno pa se nadaljuje repatriacija iz Holandije in Belgije. Za stalno se je vrnilo v domovino iz USA 16, iz Kanade 1, iz Argentine 3, iz Francije 108, iz Nemčije 48, iz Holandije 45, iz Belgije 26, iz drugih dežel pa 68, tako da

Mladina išče zdravja na Visokem

Visoko, 31. julija.

Trideset kolonistov je poslalo marljivo društvo »Skrib« za mladino iz Ljubljane pod vodstvom Franca Tumpeja letovat na Visoko, da se naučijo zrakarstva, sonca in lepote Poljanske doline. Vsi so vedrih lic. Kako tudi ne, v tako očarljivi okolici. Ob 7. stopi Branko Kranjc kot vodnik dece v spalnico: »Zdravo deca!« — Vsak kolonist mora posteljati v redu postlati, sicer mora vse popraviti. Nato pa na telovadnico, kjer se vrše dihalne vaje, vzkloni in počepi. Po telovadbi pa takoj vsi v Poljanščico, kjer si s hladno vodo umivajo in krepijo telesa. Po umitju odide mladina k zajtrku. Gospa Tavčarjeva-Demšarjeva postreže vsem s prav dobro kavo ali kakaom in domačim kruhom. Z jogami in drugimi igrami se mladina veselo odpravi na igrišče. Najmlajši igrajo tombolo ali postavljajo šotore, starejši pa bijejo odbojko ali nogomet. Po igrah je mala južina, pri kateri so vsak dan izmenjenosti, ki jih oskrbi F. Tumpej. Ko odide ura v stolpu Sv. Boženke polno, koraka naša vrta četa prepeva proti gostilni in gospi jih pričakuje vselej dobrohotno nasmejana, zakaj tudi kosilo je vsakikrat kakšna posebnost. Po kosilu se sladko prične počitek.

Mnogotero jutro zadoni željno pričakovanje povelje: »Zbor!« Hitro je vse iz postelj in na igrišče. Kam pojdemo? Na grob blagopokojnega dr. Tavčarja, na Bukov

je domovina sprejela v osem 315 povratnikov.

Na pobudo banske uprave se je pri Hranilnici dravske banovine ustanovil svoj čas sklad za podpiranje izseljencev, ki je letos doslej podelil 233 povratnikom 39.640 Din podpor. Živo se občuti potreba, da bi bilo na podoben način poskrbljeno za najugodnejše podpore tudi narodnim beguncem, ki prihajajo preko meje in so po večini povsem prepuščeni samim sebi, obenem pa manjka vsake kontrole nad podporami, ki jim jih dajejo razne nacionalne in humanitarne organizacije. Vprašanje teh beguncev pa bo vsekakor rešeno šele tedaj, če bo banska uprava izvedla predlog, naj se zanje osnuje veliko osrednje delavsko taborišče. Kakor je »Jutro« že zabeležilo, namestnik banske uprave v ta namen kupiti graščino pri Gradcu v Beli Krajini. Ravno pretekli dni, ko je Belo Krajino dušila suša, je vnovič stopila v ospredje potreba po takšnem zavodu, ki bi lahko z organiziranim delom tudi mnogo pripomogel za gospodarsko povzdigo te hudo preizkušene pokrajine.

Lepo in dobro ohranjeno perilo,

če vzameš vedno

SCHICHTOVO

TERPENTINOVO MILO!

...in za namakanje ženske hvala

predpisov za zdravstveno, pravno, materialno in moralno zaščito dece. Ali sme tako ostati? Ali ni osnovna dolžnost vsake mestne občine, da skrbi za svojo deco in da, žrtvujoč sedaj več za pravo varstvo otrok, črta v bodočnosti iz svojih proračunov visoke postavke za bolnišnice jetičnih, za policijo, za jetišnice in za zavetišča v vsakem oziru škodljivih članov svoje skupnosti?

Višek sezone na Bledu

Teden glavnih prireditelj

Bled, 31. julija.

Dotok tujcev se je v zadnjih dnevih na Bledu toliko povečal, da se je lahko izvršilo pretekli teden več uspešnih prireditev. Bila sta kar dva sportna internacionalna turnirja: teniški in table-teniški, poleg tega pa več uspešnih večernih zabav. Tako je bil v sredo v kavarni Toplice »soncourse d'elegance« z izbiranjem najlepše večerne obleke, v petek je bila v kavarni Park-hotela dobrodelna akademija v korist blejskih siromakov, v soboto se je vršil v kavarni Toplice slovenski večer in v nedeljo v istem lokalu »elitni« teniški bal z volitvijo miss Bled 1935.

Pri izboranju najlepše večerne obleke je bila izvoljena soproga letalskega kapetana ga. Branka Gjorgjevičeva. Obleka je bila zelene barve s srednjim dekoltejem, tesno se prilagajala bokov, na kar se je nekoliko razširila in prešla v kratko vlečko. Dobrodelna akademija v kavarni Park-hotela je bila zadovoljivo obiskana.

V nabito polni dvorani je potekel slovenski večer, ki ga je priredila Jč liga. Dvorano je uredil prav posrečeno g. prof. Jenko. Večer se je začel s pozdravnim govorom predsednika g. dr. Janjeviča. Najbolj je ugajal nastop slovenskega vokalnega kvinteta in solospievi g. Petrovčiča. Višek večera je bil sprevid narodnih noš. Zastopane so bile skoro vse slovenske noše, največ pa jugoslovenske. Konec sporeda so tvorili slovenski narodni plesi, izvajani pod vodstvom g. prof. Jenka.

Najbolj napeto so gostje pričakovali elitni »teniški bal«, — ne mogóče zato, da bi videli, kakšni so teniški »kanonci«, marveč katera je najlepša ženska v poletni sezoni 1935 na Bledu. Že ves teden se je ugibalo sem in tja, lepotice so bile z vsemi prijazne, gospodje so bili deležni mnogo lepih pogledov in sladkih nasmevov. Zanimanje je doseglo višek v nedeljo zvečer, ko je bila kavarna Toplice zasedena do zadnjega kotička. Ko sem stal kot opazovalec okoli 21. ure pred vhomom, se mi je zdelo, da sedim v kinu in gledam kak film iz Monte Carla. Pred vrati so se ustavljali avtomobili najmodernejših oblik, iz njih so stopale elegantne dame v krasnih toaletah, gospodje v smokingih in frakih. V dvorani, v kateri je človeka omamljal vonj finih parfumov, je vladala lahna nervoznost. Dame se niso zdele sebi nikoli dovolj lepe, zdaj je bilo treba malo popraviti obrvi, zdaj ustnice, in opazovali je bilo treba, če je nasme dovolj prijazen.

Za hip je prekinila napetost razdelitev na grad zmagovalcem teniškega turnirja, na katerem smo Jugoslavi precej slabo odrezali, čehi so pobrali dragocena darila. Okoli 24. ure so se pojavile tekmovalke dame. Izbrala je bila sila težka. Vse so bile lepe, vse popolne, pa izbiraj, če moreš! Ko se je pojavil kmalu po oddaji glasovnic g. prof. Jenko z rezultatom, je nastala grobna tišina. Za najlepšo je bila izvoljena Zora Bačičeva, 21 letna blondinka iz Zagreba. Za nagrado je dobila lep šopek vrtnic in jugoslovensko trobojnico z zlato veznim napisom »Miss Bled 1935«. Kot častni dami sta bili izvoljeni Natalija Turpinova, 17-letna lepotica iz Beograda in 21-letna Dinka Macijeva iz Zagreba. Zmagovalka s častnim damskim spremstvom je bila deležna burnega aplauza. S tem se je zaključil najzanimivejši in najbolj pestri teden na Bledu.

KAJONA ZMORE?

Umrljivost dece v mestih

Blizu 70 odstotkov naše dece nima socialne zaštite — Porazni statistični podatki iz mestnih občin

Jugoslovenska unija za zaščito otrok izdaje revijo »Narodni podmladak«, ki temeljito razpravlja o vseh problemih varstva otrok. V zadnjem zvezku te revije je ugledni javni in socialni delavec g. Slobodan Z. Vidaković napisal obširno razpravo o komunalno-socialni zaščiti otrok v jugoslovenskih mestih. Razprava se opira na pregledne statistične podatke, zbrane od tajništva Zveze mest in od socialnih uradov raznih mestnih občin.

Otroci žrtve tuberkuloze

Statistika je ugotovila, da se preko 17% vseh novorojenčkov v mestih že v prvih dneh življenja inficira z jetiko zaradi obupnih stanovanjskih razmer in splošne bede. Procent umrlih otrok do 14. leta starosti v primeru s splošno umrljivostjo za jetiko v naših mestih daje naslednje številke: V Ljubljani 4, 3, v Sremski Mitrovici 10, v Sisku 11, v Zagrebu 15,3, v Hvaru 16, v Veliki Kikindi 20, v Beogradu 20,5, v Kragujevcu 29, v Beli cerkvi 30.

Umrljivost dece, povzročena od vseh bolezni, pa znaša v odstotkih napram številu rojstev v Ljubljani po statističnih podatkih lanskega leta 9,6 pri deci do enega leta starosti, pri deci do 14 leta starosti pa v primerjavi s številom vseh smrtnih primerov 19,7. V Zagrebu znaša odstotek umrljivosti enoletnih otrok 15,6, odstotek umrljivosti otrok do 14. leta v primerjavi z vsemi smrtnimi primeri pa 30,8. Podatki so zbrani za vsa mesta naše države.

Statistika pa se raztega tudi na stanovanjske in prehranjevalne razmere. Lani od maja do avgusta so se vršile v vseh večjih mestih Jugoslavije ankete o

stanovanjskih razmerah. Iz skupnega pregleda podatkov je anketa ugotovila, da ima v naših mestih 82 odstotkov tuberkuloznih družin samo po eno sobo za prebivanje, 14 odstotkov tuberkuloznih družin dve sobi, več sob pa ima samo 3,2 odstotka. V 20 odstotkov primerov živi v enem samem prostoru 6 do 7 oseb z malo deco. 86 tuberkuloznih bolnikov spi v isti sobi z zdravo deco in ostalimi člani rodbine, a 42,6% tičnih bolnikov spi celo v isti postelji z zdravo deco. V Beogradu so pred tremi leti ugotovili pri širjenju nalezljivih bolezni, da je bilo od 304 primerov škrlatice 260 primerov v stanovanjih do 100 kubičnih metrov velikosti, 32 primerov v stanovanjih do 200 kubičnih metrov, a samo 12 primerov v stanovanjih preko 200 kubičnih metrov.

Podobno je bilo tudi pri širjenju davice.

Beda, najmočnejši pomočnik smrti

Pri statistiki o umrljivosti dece so navedeni tudi poklici staršev. Na trgovce, industrijce, rentirje in bankirje odpada samo 10% od števila umrlih otrok. Na delavce 62,8, na uradnike in svobodne poklice pa 25%. Zaradi visoke umrljivosti otrok in delavstva se je povprečna doba življenja v Beogradu znižala na 33 let. Po poklih pa je življenjska doba po uradnih podatkih znašala za veletrgovce, bankirje in industrijce 68, za odvetnike in zdravnike 53, za državne uradnike 47, za delavce — profesioniste 33, za nevalificirane delavce 29, za ženske delovne moči v tovarniških obratih pa komaj 21 in pol leta.

Uradni in statistični podatki beogradske občine od leta 1930. so ugotovili, da bi bila vsa v Beogradu konzumirana hrana dovoljna kot minimum samo za 172.314 prebivalcev, dočim je imel Beograd 226.065 prebivalcev. Računski povedano je torej manjkalo najpotrebnejše hrane za 53.615 prebivalcev. Ti podatki dokazujejo sestradanje širokih mas, ki jih tvorijo siromašne rodbine z mnogostevilnimi otroki.

Statist. podatki in ugotovitve raznih anket kažejo zdravstveno in socialno stanje mestne dece samo v splošnih potezih. Rezultat vsega statističnega materiala je ta, da vpije 70 odstotkov jugoslovenskih otrok ali 5 in pol milijona mladih gri po najpotrebnejši socialni zaščiti. K temu žalostnemu dejstvu je pisatelj dodal:

Kaj storijo mestne občine za varstvo otrok? Bodimo iskreni! Zelo malo! Razen pohvalnih primerov 50 večjih in naprednejših mest na čelu z Zagrebom, Beogradom in Ljubljano, ki daje 33 odstotkov vsega svojega socialnega proračuna za dečjo zaščito, storijo ostala mesta prav malo in mnogokrat celo nič na polju prave dečje zaštite. Pri neki uradni anketi smo ugotovili, da 31% vseh naših občin nima niti posebnega oddelka za varstvo otrok, kaj šele kake dečje ustanove ali kakih pravnikov in

Kulturni pregled

Stoletnica Carduccia

Minilo je sto let, kar se je rodil sloveči italijanski pesnik Giosuè Carducci, Nobelov laureat 1. 1906. In ena izmed reprezentativnih osebnosti druge polovice 19. stoletja, jubileja se ne spominja samo Italija, marveč tudi ostala kulturna Evropa, varujoč tako v sedanji konjunkturi mednarodne mržnje vsaj rahli plamen nekdanje ognjevitve vere v evropsko kulturno skupnost.

Carducci je miselno izšel iz idealov »ri-sorgimentae, gibanja, ki se je napajalo iz vrelega in vedno življenjskega idealizma in ki je končno zedinilo italijanski narod. V njegovi domači hiši so čitali Mazzinija kakor sveto pismo. Nadarjeni Toskanec je postal in ostal do smrti pesnik domovine, glasnik svobodne in zedinjene Italije, ki ga je Benedetto Croce označil za »religijo svobode« in dognal v njem osnovno obeležje 19. stoletja.

Umetniško in miselno se je Carducci dvignil zoper romantike in njihov slepilni čar. Razširil je časčenje klasikov in sam pisal večidel v strogih pesniških oblikah

grške in rimske poezije. Pokazal je zlasti v znamenitih »Odi barbarie« (Barbarskih odah), s kakšnim življenjskim sokom se je lahko napolnilo na videz mrtve klasične forme. Nemara je ta stroga zvestoba oblik eden izmed poglavitnih vzrokov, da je Carducci v Italiji bolj slavljen kakor čitan; naposled je tako usoda vseh resnično velikih pesnikov, ki si vedno pridobijo pravo domovinsko pravico samo v ožji občini svojih kongenialno čutečih častilcev.

V Carduccijevi poeziji je zopet zazval stari sen o Rimu in rimljanstvu. Prebujenje te »romantike« v vsem pokolenju, ki je šlo Carduccia za svojega vodnika in predstavitelja, je eden najpristnejših povodov za sedanji kult Carduccia v fašistični Italiji. Z druge strani pa njegovo oznanjevanje energije, ki vabljivo prekipela iz antično stisnjenih verzov kakor pomladanska voda iz ozkega rečnega korita. Vse temu mislimo, da je bil Carducci s svo. jim svetlim svobodoljubjem in z duševno širino, ki jo tolikanj pogrešamo pri glasnikih nove Italije, značilnejši za 19. stoletje in za liberalno Italijo, kakor za današnjo, ki se s tako zmagovitimi gestami odpuveduje vzorom prejšnjega veka.

Domače vesti

* Včerajšnji številki »Jutra« so bile priložene položnice za one cenj. naročnike, ki prejemale list po pošti in jim je naročnina potekla. Uprava lista jih prosi, da vplačajo denarne zneske »a radi poslovalnega reda takoj prve dni avgusta. Kdor bi imel še kak zaostanek, naj blagovoli poravnati tudi tega že glede na zavarovalne pogoje »Jutrova« zavarovanja pri zavarovalni družbi »Jugoslavija«. Naročniki, ki so poslali naročnino za avgust zadnje dni julija, so enako prejeli položnice, ker so bile zanje že prej pripravljene, zato naj jih nikakor ne smatrajo za opomin. Cenj. naročniki naj, kadar gre do počitnice, v letovišče ali kopališče, blagovoli pravočasno naznaniti spremembo naslova, da v dostavljanju lista ne bo ne ljubelega presledka. Isto velja, kadar se vračajo. — Uprava »Jutra«.

* Obisk češkoslovaških učiteljev. Te dni je prispela v Zagreb ekscurzija češkoslovaških učiteljev, ki se po tridesetnem bivanju na Jadranu vrača v Brno. Ekscurzija, ki šteje 28 članov, je obiskala Opatovc, Beograd in Cetinje, od Boka pa je potovala ob naši obali do Sušaka. Češkoslovaški učitelji so si v Zagrebu ogledali muzej Strossmayerjeve galerije slik, zoološki vrt in Maksimir. Ob Jadranu pa se mudi še ena ekscurzija češkoslovaških učiteljev, ki se bo na povratku v domovino tudi ustala v Zagrebu.

* Osrednji odbor društva »Bran-l-bor« poziva članstvo v Ljubljani in na deželi, naj se udeleži pomembne proslave 40. letnice podružnice SPD v Radovljici, združene s komemoracijo tragično preminlega lekarnarja Hugona Robleka iz Bleda, medolžne žrtve protislovenskega besnila. Narodno — obrambni delavci v zbor v nedeljo, 4. t. m. na Begunjski.

* Na svetovno razstavo v Bruselj z odprtjem avtobusom. Potovanje traja celih 14 dni s pričetkom 18. t. m. Videli bomo Bad. Gastein, Airlberg, Schwarzwald, francoska bojišča, ostali bomo dva dneva v Parizu, dva in pol dneva v Bruslju, ogledali si bomo Antwerpen, Köln in Rensko do. Posetili bomo železniško razstavo v Nürnbergu (voznika z lokomotivo), domov se bomo pripeljali po takozvani Glocknerstrasse in mimo Vrhškega jezera. Prijavitelje se je treba pri Putniku v Ljubljani do 5. t. m. Cena za hrano, stanovanje, vstopnine in vožnjo znaša skupaj Din 4.585.—

* Redni vpis v dopisno trgovsko šolo v Ljubljani, Kongresni trg 2 II., se vrši od 1. do 10. septembra 1935. Predvps se vrši ves mesec avgust. V DTS se lahko vpiše vsakdo. Pri dopisni trgovski šoli se naučite doma, potem dopisovanja moderne jezike, kakor: nemščino, francoščino, italijanščino itd. dalje vse trgovske predmete kakor: književnost, dopisovanje, etnografijo, računstvo itd., vse zadružne predmete, kiso potrebni za vodstvo zadrug. V svoji Dvoletni trgovski šoli pripravljajo hkrati svoje učence za privatni izpit na Državni trgovski šoli. — Cene so znatno znižane. Prospekti in informacije brezplačno.

* Izlet z odprtjem avtobusom na vselesnje v Leipzig od 22. do 31. t. m. priredi »Putnik«, Ljubljana in sicer tja preko Dunaja, Praga in Dresdona, nazaj pa preko Nürnberga (ogled železniške razstave) — Münchena — po novi cesti na Grossglockner v Ljubljano. Vožnja stane \$95.— Din za osebo. Prijave do 15. t. m. pri Putniku.

NAZNANILO PRESELITVE.

ANTON KOS, umetniške slike, okvirji, pozlatarstvo, rezbarstvo, se je preselil na Poljansko cesto št. 1 v PEGLEZEN.

* Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani, Kongresni trg 2/II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljši uspeh. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvotne učne moči. — Istotam se vrše razni večerni, jezikovni, strojeplejni, etnografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

* O dobroti dežja poročajo iz mnogih krajev. V okolici Kostanjevce je ni bilo dežja 2 meseca in je ponedeljekov dež pomenil blagodejno olajšavo. Da bi se popravila koruza in pašniki, pa bi bilo treba še več dežja. Tudi primorske kraje je olajšal dež, ki je največ koristil vinogradom v okolici Sušaka. Suša je bila neznosna in so trpeli zaradi pomanjkanja vode največ prebivalci od Karlobaga do Sv. Magdalene. Na tem sektorju, ki obsega 72 km, eploh ni bilo pitne vode. Prebivalstvo je bilo na nezadovoljstvo iz drugih krajev. V Podravini je izdatno deževalo polnih 24 ur. posestniki pa želijo, da bi deževje trajalo vsaj še nekaj dni. Tudi južna Bačka in zahodni del Srema sta dobila nekaj dežja, ki bi ugodno vplival na nasade in v primeru, da ne nastopi spet vročina.

* Nesreča pri gradnji radenske ceste. Včeraj so pripeljali na kirurški oddelek ljubljanske bolnišnice 49 letnega delavca Ivana Tilijo iz Liburga v občini Šmartno pri Litiji. Tilija je bil zaposlen pri gradnji banovinske ceste Radeče-Litija in je razstreljeval kamenje v bregu nad traso. Patrona pa se mu je prezgodilo užgala in cel plaz kamenja ga je pokopal pod seboj. Pri tem je dobil precej nevarne notranje poškodbe.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9 1/2 zvečer

MAGDA SCHNEIDER

HERMANN THIMIG

v sijajni muzikalni komediji

SUZANA V KOPELI

Marjon, to se ne spodobi!

Vstopnina: Din 4.50, 6.50

* Trboveljski slavski gostujejo v Prekmurju in Priekliju. Koncertni nastopi trboveljskih slavcov po naših letoviških dosegajo letošnje poletje prav lepe moralne uspehe. V Rimskih toplicah so mali pevci zadnjič nastopili pred najodličnejšim občinstvom, med katerim se je nahajal tudi dirigent praške filharmonije Václav Talich, ki se je bil kar navdušil zanje, slavski pa so bili tudi v resnici dobro razpoloženi in v lepi formi. Zdjaj bodo obiskali še Prekmurje in Prieklijo in bodo svoj umetniški spored v soboto zvečer izvajali v dvorani Sokolskega doma v Murški Soboti, v nedeljo ob 16. uri pa v Ljutomeru, tako da bo spriču ugodnih prometnih zvez tudi bolj oddaljenim gostom iz Slovenskih goric omogočena priuka, slišati ta naš edinstveni mladinski pevski zbor. Na sporedu so narodne in umetne pesni Adamiča, Osterca, Matetiča, Mirka, Bravničarja in drugih. S solo točkami bo v zboru in samostojno ob spremljavi klavirja nastopila tudi že znana in priznana solistinja Režika. Zbor vodi Avgust Šuligoj, pri klavirju ga spremlja dirigent Učiteljskega pevskega zbora Milan Pertot. Pred koncertom bo imel uvodno besedo skladatelj Emil Adamič.

* Kulturna in zabavna prireditvev Protituberkulozne lige na Golniku, o kateri smo prinesli daljši članek v nedeljo, se bo vršila v nedeljo 11. (ne 4.) avgusta, na kar opozarjamo vse prijatelje protituberkulozne borbe in zdravilišča na Golniku.

* Prijateljem žike, predvsem tistim, ki dobivajo naš mesečnik »Žika«, sporočamo, da danes naš list radi stavke tiskarskega osebja ne bo mogel iziti. Da pa ne bo do »žikovci« oškodovani, bo zato konec avgusta izšla povečana številka za avgust in september. Gg. trgovce prosimo, da javijo to vsem našim odjemalcem.

SOLNČNE OPEKLINE

zdravi najsigurneje KAMILA KREMA in olje. Za solnčenje neprekošljivo.

* Kamničani je pregazil voz. Iz Kamničan nam poročajo: Vsem je še v spominu nesrečni dogodek, ki se je pripetil lani na Rodici pri Domžalah, kjer je kamničan pregazil voz, konja in voznika. Podobna nesreča se je domala pripetila tudi v Kamniku in le srečnemu naključju je pripisati, da ni prišlo do katastrofe. Steletov hlapec iz Kamnika je šel jutraj ob pol 8. z vozom na njivo v bližini kamniškega kolodvora. Pri čuvajnici, le par deset metrov od kamniške postaje, zavije čez progo kolovoz, ki ga uporabljata samo dva posestnika. Voznik se je umaknil s ceste motokolistu, ko pa je zavozil na progo, je že sopihal proti njemu v smeri iz kamniškega kolodvora drugi jutranji vlak. Voznik ga ni mogel pravočasno opaziti, ker so mu zastirali pogled poslopje čuvajnice in skladovnice desk. Lokomotiva je zadel v zadnji del voza in ga pregazila. Enega konja je lokomotiva potegnila za seboj, drugi pa se je odtrgal od voza. Vozniku se ni pripetilo nič hudega, pa tudi konja sta ostala nepoškodovana. Lastnik voza in konj se je baš takrat peljal z vlakom v Ljubljano in je z vagona videl usoden trk lokomotive in voza.

Pri ljudeh, ki so potrpi, preutrujeni, za delo nezmogljivi, povzroči naravna »Franc Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in telesno sposobnost. Registr. od ministrstva socialne politike in narodnega zdravja C. br. 16185 od 25. maja 1935.

* Obledbe oblake barva v različnih barvah in pišira tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

* Fran Ks. Meško med koroškimi Slovenci. Zadnji odborovi seji Kluba koroških Slovencev, ki se je vršila v dvorani mestnega magistrata, je prisostvoval pesnik Fr. Ks. Meško, sedaj dekan iz Sel pri Slovenjgradcu. Zborovalci so mu priredili dolgoletno navdušeno ovacijo. Predsednik kluba, državni tožilec dr. Fellacher je pozdravil pesnika ter mu sporočil, da ga je klub ob njegovi 60-letnici izvolil za svojega častnega člana. Govornik je orisal pozitivnost, s katero je deloval Meško kot duhovni pastir na Koroškem, ter njegove velike zasluge za narodno ohranitev koroških Slovencev. Na diplomii častnega članstva je upodobljena Marija na Zili, kjer je Meško župnikoval nad 12 let. Govornik je tudi lepo orisal pomembnost Meškovega pisateljskega dela za slovenski življenj na Koroškem. Msgr. Meško je v svoji zahvali za počastitev navajal, da ga je pri vsem delu na Koroškem vodila le dolžnost in da je vse sloje koroškega ljudstva vzbujal iz srca. Čeprav Koroška ni njegova rojstna domovina, jo vendarle ljubi bolj kot svojo. Kraina diploma mu bo v tolažbo, kadar se bo spominjal ljubljene Koroške. Včeraj jutraj je msgr. Meško daroval v cerkvi Srca Jezusovega službo božjo v spomin velikih prijateljev slovenskega Korotana: generala Maistra, dr. Brejca, senatorja Rožiča in majorja Lavriča.

* Uredništvo Malega grabna. Kakor je »Jutra« že pred dnevi poročalo, bo terenska sekcija, ki vodi regulacijska dela na Ljubljani, po vsaj priliki sredi prihodnjega meseca pričela tudi z regulacijo Malega grabna. Pričetek teh del, ki bodo prinesla približno 100 delavcem redne zaposlitve za eno leto, zavisi, kakor čujemo, samo še od majhnega uradnega podpisa. Načrt, ki ga je terenska sekcija že svoj čas izdelala, je v celoti proračunan na znesek 450.000 Din. Za 250.000 Din je bil odobren kredit že v preteklem proračunskem letu, a ker je predvidena dela treba izvršiti v eni potezi — sicer bi voda sproti razdirala, kar bi bilo opravičenega — so morali čakati novega proračunskega leta, za katero je določen nadaljni znesek 200.000 Din. Brezposelni delavci, ki čakajo, da bi mogli v Malem grabnu priti za krampe in lopate, upajo, da bo g. ban kredit v kratkem podpisal, na kar bodo pri mostu na Opekarski cesti pričeli z delom.

* Družba sv. Cirila in Metoda vabi članstvo, da se udeleži dne 4. avgusta 1935 proslave 40-letnice podružnice Slov. plan. društva v Radovljici in komemoracije, ki se vrši pri Roblekovem domu na vrhu Begunjske. Enako vabita četniško udruženje in Orjuno.

* S sadnega trga. Včerajšnji sadni trg je bil po dolgem času boljše založen s polnim sadjem, ki pa je v splošnem slabše kakovosti napram lanskemu. Kmetice iz Ozalja in karlovske okolice so prinesle na trg veliko košaro jabolk in hrušk, ter domačih sliv. Jabolka so bila 3 do 5 Din, hruške po 4 do 6 Din, slive 2.50 do 3 Din kg. Bosanske slive so po 5 do 6 Din kg. Grozdje se je znatno pocenilo in je sedaj od 8 do 10 Din kg. Suha letina je dobro vplivala na

Vsak je svoj neprijatelj

ki v svoji hiši še nima »HERKULES« obročkov za štedilnik, ki so patentirani!

Kolosalen uspeh pri kurjavi!
Ogromen prihranek na kurjavi, t. j. 50%!
Dobiva se pri tvrdili D. RAKUSCH, Celje!

Izdeluje:
Vojvodjanska livnica D. D. NOVI SAD.

paradižnike, ki so sedaj po 5 Din. Na trgu se pojavljajo že prvi domači paradižniki. Maline so bile po 4 Din l. H koncu gre sezona za marelice, ki so bile po 12 Din kg. Lepe breskve so bile po 12 do 16 Din kg.

* Sekcija Pomladka Rdečega križa pri banovinskem odboru društva Rdečega križa v Ljubljani obvešča starše in varuhe deklic, ki so bile sprejete v kolonijo, da odide avto izpred pisarne Rdečega križa na Čopovi cesti v petek 2. t. m. točno ob 8. uri.

* »Tabor« vabi svoje članstvo na sestanek, ki bo danes zvečer ob pol devetih na realni. Pogovor o društvenih zadevah.

* Izročen sodišču. Ker je okrelval, je bil v torek popoldne iz bolnice priveden v preiskovalno sodne zapore carski uradnik Fran Dubrovič, rojen 25. februarja 1896. v Podgradu v Istri. Od pristojne carske oblasti je ovađen zaradi uradne ponesrbe. Posebna revizijska komisija je dognala, da manjka v skladiščni knjigi 6764 znanak za žigosane igralnih kart in domin po 50 Din, gre za vsoto 335.200 Din. V zavarovanje se poverjene vloge se je državni sklad vključil na Dubrovičovo hišo v Mariborski ulici št. 22. Proti Dubroviču je sedaj uvedena rodna kazenska preiskava.

Čas svežih paradižnikov nas opozarja, da so makaroni in spageti — Pekatete ali Jajnine — pripravljeni s paradižnikovo omako, zelo tečna in okusna jed. Gospodnje, pripravite svoji družini večkrat to osvežujočo in ceneno jed!

* Zlate ure, alkohol in saharin. Te dni je policija aretirala 32-letnega Gabrijele Megliča iz Trčiča, ki je komaj v aprilu prišel iz aresta, pa pojde zdaj že trindvajseti po svoj delež pravice. Meglič, ki se je polagoma privadil živeti od kraja, si tudi tokrat, ko je prišel na svobodo, ni malo ni poizkušal preskrbeti poštenega življenja. A čeprav je bil brez rednega zaslužka, so ga detektivji opazili te dni, kakor prešerno in razpisno daje po krčmah za pijačo. Ko so ga prišli, so našli pri njem okrog 1400 Din, in prostodušno je priznal, da jih ima od izkupička za saharin, ki ga je bil ukradel nekemu znanцу tihotapcu. Razen tega je policija dognala, da je pred dnevi neke v Ljubljani zastavil zapestno uro iz doubleja in da je srebrno uro nekemu podaril, pri njem samem pa so še našli zlato veržico. Meglič se zagovarja, da je nekaj teh reči kupil od štokglazarjev Izročili so ga sodišču.

* Viktor Ban vnovič pod ključem. Pred kratkim je »Jutra« zabeležilo, da je bil Viktor Ban, ki se je z nekaterimi pajdaci zagovarjal pred sodiščem zaradi večjih tatvin staklorja pri Sarabonu, obojen na 9 mesecev strogega zapora. Sodišče je Banu na njegovo prošnjo, češ da mora skrbeti za svojo bomo sestro, nastop kazni odgodilo. V torek ponoči pa je Ban z neko družbo popival po nočnih lokalih in pri tej priliki je mecenu, ki je dajal za pijačo, izgubil iz žepa tisočak. Na njegovo prijavo je policija Bana, ki je bil zaradi tatvin že sedemnajstkrat kaznovan, aretirala in vnovič izročila sodišču.

XII. nacionalni šahovski turnir

Poslovni odbor Jugoslovenskega šahovskega saveza je na svoji zadnji seji določil naslednje šahiste, ki bodo igrali na XII. nacionalnem amaterskem turnirju v Ljubljani. Iz dravske banovine sodelujejo: Milan Vidmar ml., Ciril Vidmar, Šoril, Sikošek, Preinfalk, J. Gabrovšek, Šiška, L. Hren, M. Longer in I. Marek, iz Zagreba Mladen Grenčarski, Gjorgje Avirovič, Ferdo Licul, Branko Savič in Mladen Šubarić, iz Beograda Jovan Nikić, in Radomir Savič, iz Zemuna Sergej Matvejevič, iz Sente Anton Nadmelnjki, iz Bačke Topole Kalman Herbatin, iz Karlovca Adolf Jonke, iz Sombora Peter Carev, iz Srbije Lutvo Trtak in iz Knina Vladimir Berić. Za rezerve so določeni Tavčar, Peterman, Kozak in inž. Prek. iz dravske banovine in Dragan Gorski iz Zagreba. Skupno bo torej igralo na turnirju 24 amaterjev, od tega 10 iz dravske banovine.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri

LUCIE ENGLISH

JAKOB TIEDTKE

v smečapolni burki

HLADNA DEVICA

Vstopnina: Din 3.50

ELITNI KINO MATICA

I. 21-24 Te. 21-24

Danes ob 4., 7 1/2 in 9 1/2 uri

Ida Wüst, Theo Lingen in

Herman Thimig

v filmu

DEČKO, KAJ PA SEDAJ

Globoko znižane cene.

* Interesente za upadabljačo umetnost, umetniške slike, plastike, okvirje, pozlatarstvo in rezbarstvo bo zanimalo, da se je stalna razstava in zaloga umetniških slik. Anton Kos z Mestnega trga preselil na Poljansko cesto št. 1. v PEGLEZEN.

* Uredništvo in uprava »Kronike slovenskih mest« sta se preselila v Gosposko ul. št. 15, tel. št. 3998. Opozarjamo naročnike, da se obračajo odelaj na gornji naslov.

* Umrl je v Koleziji g. Vekoslav J. Pelc, zadružni revizor, star 64 let. Ugodnega pokojnika bodo jutri ob 17. spremlili k večnemu počitku. Ohranjen mu boji blag spomin, žalujočim družinam naše iskreno sožalje!

* Razstava državne tkalnice v Sarajevu: perzijanci in preproge na dolgoročno odplačevanje. Oddaja naročil: Selenburgova 7-I, Ljubljana.

* Darila. V počastitev spomina svojega očeta pokojnega g. dr. Dragolina Treo je izplačala gospa Vida Novakova, soproga odvetnika in ministra n. r.: Društvo slepih 500 Din., Branibor 1.000. —, Akciji za dom visokošk. 500 Din., —, Jugoslovenskemu akademskemu podpornemu društvu 500 Din., —, Uniji za zaščito dece, banovinske sekcije Ljubljana 500 Din., —, Sokolu Ljubljana 1.000 Din., —, Prometnemu društvu Medno-Tacen 1.000 Din., —, Društvu Tabor 500 Din.

* Namesto venca na grob svojega prijatelja in sodelavca, pokojnega direktorja II. drž. realne gimnazije g. Frana Pavliča je poklonil g. minister dr. Kramer 200 din za fond siromašnih dijakov na II. drž. realni gimnaziji.

Iz Celja

* Vodič po obrtni razstavi. Tedni bo izšla v Celju knjižica, v kateri bo poleg vodice zbrano gradivo pričalo o celjski obrti od njenega postanka do danes. Glavna snov vodiča bookrog 80 strani obsegajoča zgodovina celjskega obrtništva, ki jo je spisal prof. Janko Orožen. Avtorjevo ime jamči, da bo to delo na višku. Nadalje bo beseda o obrtni nadaljevalni šoli, ki je letos obhajala 50 letnico. O tem piše šolski upravitelj Bogomir Zložek. Dr. Milko Hrašovec piše o Celju kot izhodišču na izlete. Stojan Holobar poroča o obrtni razstavi v današnjem gospodarskem položaju, Ivan Blizjak pa o 20-letnem obrtniškem organizatornem delu. Vodič bodo izpopolnjevali saljive, črtice, avtobusni in železniški vozni redi in načrti Celja. Cena bo kljub pestri in zanimivi vsebini malenkostna.

* Vse razstavljalce na obrtni razstavi opozarja odbor, da pravočasno pripeljejo razstavne predmete. Zadnji čas bo v petek 2. avgusta popoldne. Vsa dela na razstavišču so že pri kraju. Obsejni prostor dobiva vedno popolnejšo sliko. Otvoritev razstave bo v nedeljo ob 11. uri.

* Tiskarna Brata Rode & Martinčič v Celju je, kakor nam poročajo, začela z večeršnjim dnem zopet nemoteno in polnem obsegu obratovati. Ker se ni prišlo do sporazuma s Saverom grafičnim radnika, po družnici Ljubljana, je stopila tiskarna v zvezo z »Jugoslovenskim savezom grafičnih radnikov« v Zagrebu, ki je takoj po sklepu tozadevne pogodbe poslal željeno število delavcev. Ta Jugoslovanski savez pa se razlikuje v tem, da dovoljuje svojim članom brez diktature svobodnejše gibanje in je tudi uvidnejši napram delodajalcem, ker se zaveda, da zamore biti delavec boljše samo tedaj, če tudi podjetje prospera. Ta savez je še mlada organizacija in ustreza vsem zahtevam tiskarn po svoji najboljši volji.

DANES OTVORITEV

»N A - N A«

GITA JAGER

6939

* Umrljivost. V juliju je umrl v Celju 24 oseb (5 v mestu in 19 v bolnišnici), v okoliški občini pa 7 oseb. V torek je v bolnišnici umrl 25 letni Janez Černe s Hudinje pri Vitanju, redov 19. pešpolka v Kragujevcu.

* Samo do sobote lahko obnovite srečke državne razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

* Kino Union. Danes bo 16.30 zvočni vefilm »Uživaj življenje! in dve predigrli.

Iz Maribora

* Ban dr. Dinko Puc pride v soboto v Maribor ter bo otvoril IV. Mariborski teden.

* Odlični avstrijski sabljač inž. A. Vratščko, član štajerskega deželnega sabljaškega kluba, ki je med najboljšimi evropskimi sabljači, je včeraj prispel v Maribor in je imel trening z našimi mariborskimi sabljači.

* Kakor v mravljšču je na razstavišču, ki je letos razširjeno tudi na del union-skih dvorišč, kjer bodo razne atrakcije. Prostori MT so razširjeni tudi v smeri Presernove ulice do Jemčeve vrtarije.

* Konec stavke. Včeraj so stavkajoči delavci, 150 po številu, nastopili zopet dele v tukajšnji tekstilni tvornici Rosner. Medstokovni odbor je predvčeršnjim sklenil, da so odpadli momenti za nadaljnjo stavko ter je stavkajoče pozval, naj se v sredo 31. t. m. podajo na delo. Medzna razprava bo 2. t. m. Brez službe je ostalo zaenkrat 23 delavcev, ker je tvornica medtem sprejela 23 novih moči.

* Smrt žanje. Na Aleksandrovi 19 je preminil v 61. letu starosti veleposestnik in trgovec g. Ignacij Tischler. Rajniki je bil rodom iz Vitanja in je užival ugled in spoštovanje v vseh mariborskih krogih. Žalujočim iskreno sožalje!

* Razstava zajcev na Mariborskem tednu. Privlačna novost letošnjega IV. Mariborskega tedna bo vsekakor velika razstava kunccev vseh pasem, ki jo priredi I. Jugoslovensko kuncerejsko društvo v Mariboru. Ob tej priliki bo tudi razstava zajčjih kužuhov.

* Neobičajna karavana se je pojavila včeraj v Mariboru: bivši godbenik Josip Scharp iz Gradca, njegova žena in trije osliški-sivčki. Dne 25. maja je krenil iz Bitolja z ženo, ki je v blagoslovljenem stanju, prehodil 1240 km in ima do Gradca še 60 km.

* Kandelabri. Na svoji včerajšnji seji je mestni upravni odbor sklenil, da se novi kandelabri na aveniji prevzamejo, vendar s primernim odbitkom kot odškodnino za ne popolnoma točno izdelavo po osnutkih.

* Pretepi. V Limbušu so se stekli: 15 ljudi lažje ranjenih, osem pa ovađenih drž. tožilstvu. V Pekrah spopad: delavca Ludovika Bezjaka so odpremlili v splošno bolnišnico s polomljeno nogo. V Hočah je bila bitka: Ivan Korošec iz Nove vasi je s tremi zabitimi v hrstu moral iskati pomoči v splošni bolnišnici.

* Hlev in svinjak sta pogorela posestniku Matevžu Mohorcu v Strgoncih.

* Lanski vlom v radvanjsko mrtvašnico, ko je izginilo šest plašev pogrebcev, se je te dni pojasmil. Štiri plašče so jeseni našli v koruzi, ob priliki neke hišne preiskave v Radvanju pa so sedaj orožniki našli preostali plašč. Prizadeti zatrjuje, da je plašč kupil za 50 Din od nekega neznanca. Resničnost tega zagovora se bo preizkusila pri sodišču.

Iz Ptuj

* Odbor za postavitve spomenika Viteškemu kralju v Ptuj ponovno prosi vse one, ki so prejeli prošnje za prispevke, da po možnosti čimprej nakažejo po položnici, ki je bila prošnji priložena, da bo čimprej uresničen sklep za postavitve doma za pobijanje tuberkuloze.

* Zastrupljenju je podlegla 36 letna žena skladiščnika Terezija Artenjakova z Brega pri Ptuj, ki kosila na travniku s srpom travo. Po nesreči se je pri delu ranila s srpom v roko in je nastopilo zastrupljenje, kateremu je v ponedeljek zvečer podlegla v bolnišnici.

Zahvala

Za vse izraze sočutja ob prerani izgubi dragega soproga in očeta, gosпода

Franca Debevca

sodnega uradnika v Radovljici

se vsem iskreno zahvaljujemo. Prav posebno se zahvaljujemo prof. duhovščini, č. sestram usmiljenkam, gasilcem za častno spremstvo, Sokolskemu društvu za žalno petje in naposled vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so spremlili rajnega na zadnji poti.

Radovljica, dne 31. julija 1935.

Žalujoča soproga in otroci.

6941

Brez posebnega obvestila.

6937

F

V globoki, neizmerni žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je po dolgotrajni, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, danes, dne 31. julija 1935 ob 16. uri mirno v Gospodu zaspal naš predobri, nepozabni mož, oče, brat, stari oče, tast in svak, gospod

VEKOSLAV J. PELC

zadružni revizor,

rojen 14. aprila 1871 v Ribnici na Dolenjskem.

SPORT

Gradjanski je na vrsti

Preroki v savezni upravi so določili za ljubljanske tekme meseca julij in avgust. Malo prikladna meseca, ker se ob vročih poletnih nedeljah tudi prijatelji nogometne igre radi malo osvežijo v hladnih valovih. Uvod v serijo ljubljanskih tekem je napravila Slavija, odšla je z 0 : 3, česar gotovo ni pričakovala. Nato je sledil Hašk, bil je trši oreh, domači so z mnogo boljše igro kot proti Slaviji dosegli le 0 : 0. Skupaj s Slavijo se je zaloga točk pomnožila za tri. Potem je prišla beogradska Jugoslavija! Naši so bili v odlični formi in s premalo izraženim rezultatom so sigurno potokli dotlej najboljši stoječi klub v prvenstvu. Prišlo je nadaljnjih dvoje pik...

Sedaj je na vrsti Gradjanski. Veliko ime iz preteklosti, ki ga skusa sedanje moštvo zopet tudi dejansko uveljaviti. Gradjanski ima skupaj z Jugoslavijo enako število zgubljenih točk, 10, in je torej velik aspirant na prvo mesto v državnem prvenstvu, ker so vsa druga moštva (Bsk, Hašk, Concordia), čeprav zelo blizu, pa vendar za kako piko na zaostanku. Da je tudi Gradjanski vzel ljubljansko zadevo z najresnejše strani, priča okolnost, da bo po njegovi zahtevi sodil tekmo zunanji sodnik, najbrže Dunajčan. (Torej vendar!)

In vendar je, po vsem sodeč, tudi Gradjanski na vrsti... za oddajo dveh točk. Črno-beli so v poslednjih tednih od tekme do tekme boljše, zlasti se popravila napad in bodo po vsej priliki svojo formo po možnosti še stopnjevali na boljše. Lahkega dela tudi Gradjanski ne bo imel.

Drugo vprašanje je važno. Opaža se stalno pojemajoč poset tekem. Morda je bil ta pojav upravičen, dokler je bilo naše moštvo v slabi formi. Toda iz nič ni nič, dohodki s tekem ne krijejo izdatkov. Nedeljska tekma bo poslednje merilo. Ne glede na izid in ne glede na placement v tablici se v tabornu črno-belih z vso resnostjo ventilira vprašanje nadaljnjega sodelovanja v ligi. Če ne bo boljših nad na bodočnost, če

ljubljanska publika še v zadnjem hipu ne bo dejansko dokazala, da ima interes na tem, da je vsaj eno ljubljansko moštvo v državni ligi, bodo tudi funkcionarji kluba, ki morajo kriti deficite, izrekli svojo končno besedo, in namesto velikih tekem za državno prvenstvo bomo imeli v Ljubljani pač samo podsavezne spore, ki je morda manj privlačen, zato pa tudi neprimerno manj stane. Besedo ima ljubljansko športno občinstvo...

Kolesarsko državno prvenstvo

V nedeljo, 4. t. m. okoli 10.30 bodo začeli prihajati na cilj s kolesarskega državnega prvenstva višje kategorije v Ljubljani na Dolenjski cesti pred Jelačinovo gostilno. Zaključek te naporene kolesarske vožnje je tudi predlanskim na istem mestu zbral lepo število ljubljancev in je upati, da bo letos teh športnih ljubiteljev še več, kajti nedeljska cestna borba naših dirkačev bo gotovo še bojevitija. Bojevitija in srdita zato, ker so se zlasti slovenski dirkači za to pripravili. Izmed ljubljanskih tekmovalcev, ki so letos v sijajni formi, naj omenimo Abulnarja, Gartnerja, Katiča, Oblaka, Žerjale, Hambergerja in še druge, ki jim naslov državnega prvaka leži kaj tesno pri srcu. Da ne bo borba lahka, je gotovo, kajti tudi hrvaški dirkači z Grgcem na čelu so dobro pripravljeni.

V nekaj vrstah

Preteklo nedeljo je v Kamniku gostovala kombinirana enajstotica Ilijirje, nad katero so domačini zmagali z 2 : 1 (2 : 1). Kamničani so gostom nudili precej odpora in je bila igra ves čas precej izravnanost. Rezultat je bil postavljen že do odmoru. Na obeh straneh sta najbolj ugajali obrambi. Obisk je bil zelo velik. SK Kamnik pripravlja v kratkem še več športnih prireditev, in sicer

4. avgusta plavalne tekme, 8. avgusta zvečer tekoatletski nastop, 11. avgusta pa teniške in nogometne tekme.

Vrtarja Spasića je Jugoslavija kaznovala z enoletno prepovedjo igranja, ker zadnji nedeljo ni hotel z njo v Ljubljano. Kaj bo neki počel savezni kapetan, ki si je baš njega izbral za državni dres v tekmi proti Poljski v Katovicah.

7000 dinarjev — in dva »protesta« — je dal Zagreb za dva tuja sodnika v teh 14 dnevih. Ta praksa je za prestiž našega športa škodljiva, brez dvoma pa tudi mnogo predraga. In naši sodniki tudi ne bi smeli molčati, če so dobri le takrat in tistim, ki nimajo denarja...

Za nedeljsko tekmo med Gradjanskim in Primorjem so Zagrebčani izbrali sodnika Dunajčana Frankensteina. Mi lahko, ki imamo!

Angleži so spravili zmago v finalu za Davisov pokal še v petem singlu in odpravili torej Ameriko s 5 : 0. Zadnji single se je končal: Perry : Allison 4 : 6, 6 : 4, 7 : 5, 6 : 3.

Renomirano juniorsko moštvo celovškega KAC pride v soboto, 3. t. m. v Ljubljano in bo ta dan ob 18.30 igralo nogometno tekmo z Mladiko na njenem igrišču na Kodeljevem. V nedeljo odpotuje v Novo mesto, kjer bo ob 11. tekmovala z Elanom v teble-tenisu in lahki atletiki, ob 17. pa v nogometu, nato bo nekaj dni gost poletniške kolonije Salezijskega mladinskega doma na Otočcu pri Novem mestu.

Ekshibicijski teniški turnir v Celju. Teniška sekcija SK Celje bo priredila danes ob 15. na teniškem igrišču g. ing. Rakuscha pri evangelijski cerkvi v Celju ekshibicijski teniški turnir, na katerem bodo nastopili državni reprezentanti Pallada, Mogin in Mitič. ki je v petek na blejskem turnirju premagal češkega reprezentanta Casko ter zastopniki Celja gg. Dürschmied, Toplak in Hönigmann. Ker je teniške SK Celja v mestnem parku razmočeno, je dal inž. Rakusch svoje igrišče na razpolago. Turnir bo gotovo zelo zanimiv in prava atrakcija za Celje.

Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil v okviru obrtne razstave v Celju v nedeljo 11. t. m. medklubske kolesarske

dirke na progi Celje—Podplat—Poljčane—Konjice—Celje (80 km) za glavno, in na progi Celje—Konjice—Celje (50 km) za juniorsko skupino. Start glavne skupine bo ob 8. juniorske pa ob 8.30. Prijavnina je 10 Din. Darila: Prvak glavne skupine bo prejel krasen pokal, darilo Obrtne razstave v Celju, prvak juniorske skupine pa pokal Kluba slovenskih kolesarjev. Za drugo mesto vsake skupine sta določeni darila, za tretje kolajni, za četrto pa diplomi. Če bo večja udeležba bodo dobili diplome ali priznanice še tekmovalci na nadaljnjih treh mestih.

S. K. Ilijirja (lahkoatletska sekcija). Službeno. Drevo ob pol 19. seja načelstva v Evropi (klubska soba). Važno: Jesenice, državno prvenstvo. Bodite točni. Načelnik. S. K. Ilijirja (tekoatletska sekcija). Vsi rokoborci se pozivajo, da se v petek 2. avgusta t. l. sigurno udeležijo treninga, ker bodo ta dan določeni pari za Kamnik, pa tudi pari, ki pridejo v poštev za državno prvenstvo posameznikov. Vsi, ki še niste poravnali članarine, jo prinesite s seboj, ker sicer ne bo mogel nihče nastopiti.

Plavalna sekcija S. K. Jadrana poziva vse člane in članice, da se udeležijo važnega sestanka, ki bo v petek 2. t. m. ob 18. v klubovem tajništvu v Koleziji! Strogo obvezno!

Radio

Četrtek 1. avgusta

Ljubljana 12: Zastopniki sodobne glasbe (plošče). — 12.45: Poročila, vreme, — 13: Čas, obvestila, — 13.15: Mojster harmonike: Stante Milan. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Šlagerji (Radio jazz in plošče). — 18.50: Slovesništva za Slovence (dr. Kolarič). — 19.10: Čas poročila, spored, obvestila. — 19.15: Prenos Mozartove opere Don Juan iz Salzburga. — 21.30: Čas, vreme, poročila. — 22: Nekaj sanjavih napevov v toplo poletno noč (Radio orkester, vmes pojča žaga g. Musser).

Beograd 16: Orkester. — 17: Klavirske skladbe. — 19.15: Prenos iz Salzburga. — 23: Lahka godba. — Zagreb 12.10: Godalni trio. — 19.15: Prenos iz Salzburga. — Praga 19.25: Vojaška godba. — 20.25: Sa-

lonaki kvartet. — 21.05: Prenos proslave švicarskega narodnega praznika. — 22.30: Pesmi za ples. — Varšava: 20.10: Koncert vojaške godbe. — 21: Pevski koncert: 22.30: Lahka godba. — Dunaj 12: Orkester. — 15.40: Koncertna ura. — 16.10: Plošče. — 17.30: Švedski in finski skladatelji. — 19.15: Mozartova opera Don Juan, prenos iz Salzburga. 22.45: Plošče, Berlin 19.20: Klavirski koncert. — 20.10: Plesni večer. — 23: Iz Münchena. — München 20.10: Iz operet in zvočnih filmov. — 24: Sodobna muzika. — Stuttgart 19: Pevski koncert. — 20.10: Zvočna igra. — ?

Vremensko poročilo

30. julija.

Ljubljana 7, 756.9, 19.0, 74, NE2, 10, —, —; Ljubljana 14, 758.8, 16.8, 83, NE3, 10, dež, —; Maribor 7, 753.6, 16.0, 80, SE2, 10, dež, 2.0; Zagreb 7, 758.5, 18.0, 80, ENE4, 10, dež, 1.0; Beograd 7, 757.3, 19.0, 80, W1, 7, —, —; Sarajevo 7, 759.3, 19.0, 70, O, 5, —, —; Skopje 7, 754.8, 25.0, 60, O, 0, —, —; Kumbor 7, 755.1, 22.0, 80, O, 0, —, —; Split 7, 754.0, 26.0, 40, ENE1, 3, —, —; Rab 7, 755.4, 22.0, 80, N4, 10, —, —; Vis 7, 16.0, 98, S3, 7, dež, 53.0.

Temperatura: Ljubljana 20.0, 16.0; Maribor 23.0, 16.0; Zagreb 34.0, 17.0; Beograd 35.0, 17.0; Sarajevo 33.0, 17.0; Skopje 36.0, 16.0; Kumbor —, 20.0; Split 32.0, 22.0; Rab —, 21.0; Vis 29.0, 16.0.

Modni kamgarni športni ševijot za fine oblike

Velika izbira, ugodne cene.

R. MIKLAUC

»Pri škofu« Ljubljana
Lingarijeva ulica
Pred škofijo 3

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Moškega
vojašnice prostega, z veliko kaveljjo sprejme podjetnik fabrikant. Ponudbe pod »V« na ogl. odd. Jutra. 17144-1

Mlinar
za trgovski mlin na elektr. pogon. Ponudbe z dobrih priporočil. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 16602-1

Službe išče

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Prodajalka
moške stroke, z večletno prakso, išče službo. Najraje na deteli. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V« — Glasnik marljiva. 17145-2

Pouk

Strojepisni pouk
za časa politike po desetpetletnem sistemu za začetnike in izveščane. Večerni tečaj, oddelki od 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer. — Šolstva znanja v eni uri samo Din 12. — Pouk se prične dne 5. avgusta od 6. do pol 8. ure zvečer. — Christofor uni zavod, Domobranska cesta 16. 17067-4

Insturirani

vee posrednike za popravne krite. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17142-4

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Podzastopniki ali agente

za vsa rajon za prodajo avtomobilov, tovornih in avtomobilnih znamke Henkel-Bosch. Ponudbe na ogl. odd. Jutra. 17149-5

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca

Auto »Opela«

prodam, 6 cilindrski, prevožen 36.000 km za 5.800 Din. V dobrem stanju, poroben takoj. Trgovski pri stan 22. 17145-10

Vložnice vseh bank

nakup, prodaja in zaloga, vseh vrst posojila kulantno in zanesljivo. »Financiere«, Zagreb. Preobračena 2. telef. interurb. 44-09.

Naročila za dravsko bano

vino sprejema zastopnik Gradak Joz. Ljubljana, Gledališka ul. 4, telefon interurb. 33-04. 190-16

Naročila za dravsko bano

vino sprejema zastopnik Gradak Joz. Ljubljana, Gledališka ulica 4, telefon interurb. 33-04.

Posredujem denar

na hranilne knjižice vseh tenarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12, telefon 38-10 Za pismen odgovor priložite 3 Din v znanosti 906-16

Ne, taka grdobica! Tak divjaček! Tetki sta divje zavrčali. Njuna obraza, pražni obliki, stena, miza, vse je bilo obrizgano in obrozgano z Jakcovo kašo!

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD IN SPLIT

V LJUBLJANI, Gosposka ulica šte. 12, telefon šte. 2176, 2276

VRNITE BRZO POČRNELEM ZOBEM NJIHOVO PRVOTNO BELINO!

Začnite s KOLYNOS. Videli boste, kako naglo se povrne vašim porumenelim in potemnelim zobem njihova prirodna belina. KOLYNOS uničuje bakterije, ki se nahajajo v ustih, ki so povzročale madeže in poškodbe vaših zob. Poskusite KOLYNOS in vaše lastno ogledalo vam pokaže njegov učinek. — Vaši prijatelji bodo to opazili pri prvem vašem nastopu.

KOLYNOS PASTA ZA ZOBE

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lahka letna oblačila
bonitet, kaša, sport blaz, lister, perilo itd. v lepi izbiri poceni napredaj. Preskerja. 31-6

Trboveljski premog

bukova drva, karbopake in ogelje, nudi Bartol Anton Tyrsava c. 46, telefon 35-40. 215-6

Imamo napredaj

kompletne opreme za polnjenje akumulatorske baterije: 1 agregat, generator za istosmerni tok, direktno spojen s trofaznim motorjem, 1 avtomatično dvostranično stikalo, akumulatorske plošče in akumulatorske kisline. Ponudbe na trgovsko vizgali v Osijeku. 10090-6

Otroško posteljico

belo, leseno, s modroema, radi selitve takoj ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17143-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vinske sode

letos cementirane, dobro ohranjene kupim večjo množico proti ta. V dobrem stanju, poroben takoj. Trgovski pri stan 22. 17145-10

Kapital

Bančne vloge! Nakup prodaja posojila vnoterje za gotovino najugodnejše Poslovalni za vod d. Zagreb, Praška 6/II. tel. inter. 38-38. Vse informacije brezplačno. 313-16

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne banke in Celjske posojilnice, kupimo takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra, Maribor, pod »Kompensacija«. 17063-16

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Entel-azur-plise

izvodi ekspresno Matok & Mikal Ljubljana — poleg hotela Struclj. 30-30

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šestdesedni odprti

Fiat 819, vožen komaj 45.000 km, v brezhibnem stanju, poceni napredaj tudi za knjižice.

Mercedes-Benz

6 cil., 38 KS, 4-6 sedežni, v dobrem voznem stanju, za malo denarja.

1 1/2 tonska šasija

Whippet, 6 cil. v izbornem stanju, bruš. blok, novi badi.

Bulek

serie 40, zadnji model, 5 sedežna limuzina, vožen komaj 6.000 km, kakor nov, prodam za dobre knjižice. Dolenc & Tomic Ljubljana, Dvorska 3, telefon 30-30. 17143-10

Kolesa

kupim, dobro ohranjeno, lahka tekoča, do 500 Din. Goslinca Finigar, Tomazev, pošta Moste pri Ljubljani, kolica 17141-11

Rabljena kolesa.

šasija in moška, ugodno napredaj pri »Prometu« (na sprednji križevalni cesti). 17143-11

Prehrana

Vljudno sporočam da je v Igriški ulici 3 zopet odprta dječija in splošna kuhinja, kjer se dobi vedno vaskovrstna in bočna hrana po zmerni ceni. Sprejemajo se obnove. 17160-18

Kapital

Bančne vloge! Nakup prodaja posojila vnoterje za gotovino najugodnejše Poslovalni za vod d. Zagreb, Praška 6/II. tel. inter. 38-38. Vse informacije brezplačno. 313-16

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne banke in Celjske posojilnice, kupimo takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra, Maribor, pod »Kompensacija«. 17063-16

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obri

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokali

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Pridobitna podjetja

trgovine, industrije, trgovice, bufo, gostilne, menze, branjarje, točilnice, vinarne, hiše, vile, posestva, prodaja in posreduje nakup, uspešno in naglo. Poslovalnica Pavlekovič, Zagreb, Ilica 244, prilije, levo. 17139-19

Lokal

oddam in koncesijo za mešarstvo odd. Proda se tudi lep pos. Bernhardinec. Vse po ugodnih plačilnih pogojih. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17134-19

Brivnico v Celju

poceni prodaja radi družinskih razmer. Anka Sviga, Celje, Mariborska cesta 7. 17138-19

Posest

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Parcela

prodam, 5 stavbnih parcel v Ljubljani, primerna za eno ali dvoetaznjenjske vile, ob cestni železniški ter dvoetaznjsko vilo s 70

Pojoči pesek in grmeče skale

Ljudje se boje praznih zvokov — Podzemsko grmenje na Mljetu

Marko Polo, slavni potovalec iz 13. stol., poroča o hrupnih dovpih hudih duhov, ki napolnjujejo ozračje kitajskih puščav včasih z muzikalnimi zvoki, bobnenjem in zvenkelom orožja, da se potovalci v strahu stiskajo drug k drugemu. Podobno poročajo kitajski pisatelji še iz starejših dob, a znameniti romar Odorik iz Pordenona pripoveduje v 14. stol. o grmeči godbi, podobni udaru bobnov, ki se dviga iz peščenega in skalnega griča Reg-i-Ruvana (pomeni »premikajoči se peski«), ki leži kakšnih 80 km severno od Kabula. Ta gora je ondoinst prebivalec povzročila že mnogo bajevev, nega strahu in mu dala snovi za vsakovrstne grozote pripovedi, a l. 1837. je splezal nanjo angleški potovalec Burnes, da preišče vzrok njenega bobnenja. No pravega pojasnila še ni našel in ga še danes nimamo.

Več sreče je imela radovedna znanost z zvonečim gričem Nakusom na Sinajskem polotoku. O njem pripovedujejo že starodavni grški, koptski in arabski napisi, da se oglašajo tudi zvoki, o katerih pravijo Arabci, da izvirajo od dolgih kovinskih plošč v skrivnostnem podzemskem samostanu. Takšne plošče uporabljajo tam še danes namestu zvonov. Nemški potovalec Ulrich Jasper Seetzen je plezal po vseh štirih na ta grič, da dožene skrivnost njegovih glasov, in je ugotovil, da izvirajo preprosto od peska, ki se iz lega ali onega razloga zgane in sproži navzdol. Ob vsakem gibu se je oglašila pod njegovimi kolni tiho zvenenje, a ko je zdrnil navzdol, da bi premaknil večjo množino peščenih zrn, je tako zagrmelo, da se je kar ustrašil.

Angleški državnik lord Curzon, ki je bil obenem vnet potovalec in raziskovalec, si je omislil menda najboljšo zbirko poročil o pojočih peskih in zvonečih skalah. V puščavah zapoje pesek najraje na krajih, kjer je za njim nekaj samotnega skalovja, ki učinkuje potem kot rezonančna tla. Sončno žrenje, ki pesek izsuši, veter in človeška ter živalska stopala spravijo pesek v tresenje. Tresenje prevzame zrak in po štiridesetih ali več nihajih na sekundo nastanejo vsakovrstni zvoki, da pada neukim ljudem od njih res srce v hlače. Včasih so ti zvoki podobni zvokom »Eolove harfe«. Kakor jih poznamo po petju brzojavnih žic, včasih mrmljajo, drugič čijo, tretjič grmijo kakor bobni in grom. Čim bolj suh je pesek, tem čistejši je ta pojav, tem dolje traja (do ene ure) in v tem večjo daljavo ga je tudi slišati (do 2 km in več).

Za tako zvane »zvoneče bregove« je iskati vzroka v pesku samem. Od oblike njegovih zrn, od njegove osušnosti je odvisno, kako se oglašajo pod stopinjo. Stvar spominja na glasove snega pod stopinjami v »zvonečem mrazu«.

V mnogih primerih nastajajo čudni glasovi tudi zavoljo streslajev skalnih tal, posebno če so v njih kakšne votline. Najime-

nitnejše so v tem pogledu granitne skale ob Orinoku, ki govori o njih že Aleksander von Humboldt. Tu nastanejo zategli glasovi ponajveč tako, da se kamenite plošče, ki ležijo druga na drugi, v vetru ali pod drugimi okoliščinami premikajo in medsebojno drgnejo. Mistični zvoki iz Memnonovih stebrov v Egiptu nastanejo bržkone na isti način, samo da se tu kamen premika pod vplivom toplote ob sončnem vzhodu. Vendar je v mnogih primerih zelo težko povedati zadovoljivo razlago. Ponekod, kakor pri »Hudičevi gori« ob rtu Dobre nade, povzroča skrivnostno muziko veter, ki žvižga skozi razdejan in liknjasto skalovje. Drugod, posebno v jamah ob morju, bo vzrok spet v gibanju vodovja.

Ob holandski obali se oglašajo vsako leto večkrat, posebno v vročem in meglenem vremenu, zamolklo mrmljanje od morja sem. Menijo, da nastajajo ti glasovi zavoljo premikov plasti v zemeljski notranjosti. Podobno pojasnjujejo topovskim strelom podobne zvoke, ki se oglašajo nenadoma tu in tam. Pred sto leti je poslala avstrijska vlada posebno komisijo na Mljet v našem Jadranu, da poišče vzrok podobnemu topovskemu grmenju, zavoljo katerega so se hoteli izseliti že vsi prebivalci otoka. No, učenjaki so se vrnili prav tako pametni kakor prej. Podobni pojavi so znani pod imenom »Barizalovi topovi« v dolini Ganga in tudi ob Kongu se ponašajo z nečim takšnim.

Habsburški pretendent in goljuf

Umazana afera habsburškega nadvojvode pred pariškim sodiščem — Obsojen na pet let ječe in na visoko globo

Pariški sodniki so obsodili »nadvojvodo« Viljema Franca Jožefa Karla Habsburško-Lotarinškega na pet let ječe in 10.000 fr. globo. Mož sam ni prišel pred sodnike in iz komentarjev tiska je razvidno, da so mu

Viljem Habsburški

neki interesirani krogi omogočili, da je pravčasno izginil. Tako se je mogla osebnost zagovarjati le tako zvana nadvojvoda zaročenka, bivša poštna uradnica Pauletta Couyba.

Goljufije lepega para so svojočasno vzbujale na francoskem in tudi drugod veliko pozornost. Habsburžan se je tam mudil pod pretvezo, da mu ponujajo prestol Ukrajine in da mu manjka le potrebnih denarnih sredstev, ki bi omogočila, da ta prestol zasede. Našel je mnogo navnežev, kieno prišločih »znatnih« »predumnih« na pomoč, v trdni veri, da se jim bodo povrnil z bogatimi obrestmi. Trgovci, draguljarji, modni saloni so njegovi pajkasti prijatelji. Couybo rade volje dajala vsega, česar si je poželega, na »kredit«.

Koe tem pretendentstvom ni bilo več moč delati dobre kupčije, se je vrgele nadvojvoda na propagando za restavracijo Habsburžanov v Avstriji. Tudi za takšne reči je mogoče dobiti v Parizu ljudi, ki radi vržejo kakšen tisočak. Seveda se je pri tem izdatno restavriral samo Viljem Franc Jožef Karel. Med ljudmi, ki jih je očiglavno in ki so nastopili pri tem procesu kot tožitelji, sta bila tudi vratar nekakega paryškega hotela (ta je izgubil 10.000 fr.) in neki general, kateremu je vi-

soki možakar izvalil nič manjšo vsoto pod pretvezo, da ga bo seznanil s španskim kraljem Alfonzom XIII. Jasno, da ni general nikoli več videl niti Alfonza XIII., niti svojega denarja.

Gospodična Pauletta je pri teh podjetjih svojega prinčevskega zaročenca igrala vlogo kasirke. Tako je nekemu znanemu francoskemu kapitalistu za restavracijo Habsburžanov izvalila skoraj pol milijona frankov! Ta vsota bi se baje krila z akcijami Rothschildove družine. Pauletta je priredila kapitalistu na čast slavnostno gostijo v enem najimnejših pariških hotelov. Tja bi moral baje priti tudi Rothschild sam — in ko ga ni bilo, je znala moža potolažiti, da je Rothschild pač nujno zadržan. Za to in za dolgo vrsto drugih goljufij so ji prisodili samo tri leta ječe — a še tole pogojno...

Pauletta Couyba

ANEKDOTA

Kapetana Mileta Radova Vujoviča so vprašali, kaj si misli o majhni spremembi vlad v Črni gori in uvedbi ustave. Tedaj je povedal naslednjo zgodbo:

»Bil je nekoč lopov, ki je skoraj vse življenje prebil s krajo. Na zadnje so ga prijeli in ga privezali k drevesu z obrazom proti soncu. Bilo je poletje, pa so ga napadle muhe in ga pikale, on se pa s svojimi zvezanimi rokami ni mogel braniti. Mimo je prišel neki Primorec, videl njegovo muko, snel čepico in začel muhe odganjati. Taj pa je dejal: Za Boga, brate, pusti jih, naj sedijo, kajti bojim se, da bodo duge, ki bodo prišle, še bolj lačne in me bodo pikale še bolj. Tiste, ki me sedaj pikajo, so vsaj skoraj site...«

VSAK DAN ENA

Optik: »Kam neki sem položil svoje naočnike?«

(»Everybody's weekly«)

Vojne skrbi v Addis Abebi

Abesinci pričakujejo vpada iz Eritreje — Premestitev italijanskega glavnega stana

Posebni poročevalec londonskega dnevnika »Times« v Addis Abebi opisuje prehod mobiliziranih abesinskih rodov skozi prestolnico. Poveljujoči general Desjazmač Abta Mih Mikael je sedel na mulo, ki je bila bogato okrašena z zlatimi in srebrnimi okraski, imel je sulico z zlato konico in njegov pozdrav s cesarjem je bil kaj dolgotrajen in svečan. Njegove čete so bile oborožene pretežno s starinskimi puškami, komaj nekaj drugi mož je imel nabojnico s staro in vlažno municijo. V Addis Abebi so čete opremili nekoliko bolj in jih oblekli v pravo vojasko uniformo, na kar so se napotile proti severu, da dosežejo v obdobju vladnega pohoda 17 dni Dabat naseveru države. Od tu pričakuje Abesinija po vsem videzu glavnega italijanskega napada.

Med tem dela Abesinija veliko propagando zase, posebno med muslimanskimi rodovi doma in zunaj svojih mej. Ta propaganda je videti uspešna, kajti celo iz Italijanske Somalije poročajo, da so se tam uprli Mijarti, drugi rodovi pa so se presečili na abesinska tla, da bi jim ne bilo treba služiti Italijanom za vojno proti svojim rojakom. Posledica tega je bila, da so morali Italijani preložiti svoj glavni stan iz Vajlarea v Makano, kjer so jim domači rodovi baje bolj prijazni.

V ostalem obdobju v Abesiniji zelo neprijetno, da je angleška vlada prepovedala izvažanje angleškega orožja. Upajo pa, da bo Anglija to prepoved preklcala, čim pričnejo Italijani s sovražnostmi ali pa se prej. Upajo tudi, da se bo Društvo narodov

Brazilci se branijo tujih ekspedicij

Iz Rio de Janeira poročajo, da je brazilska vlada izdala slovitemu španskemu letalcu, majorju Iglesiasu dovoljenje, da sme organizirati ekspedicijo v ozemlje reke Amazonke.

V zvezi s tem pa poročajo tudi to, da se je v Sao Paulu vršila seja tamošnjega zgodovinskega in zemljepisnega društva, ki je odločno nastopil proti temu, da bi prihajale v deželo tuje ekspedicije in odnašale iz nje vsakovrstne znanstvene zaklade. Major Iglesias je n. pr. po svoji prejšnji ekspediciji odnesel na špansko 581 predmetov velike znanstvene vrednosti, ki jih je razstavil v Madridu, a plen njegove nove ekspedicije, za katero ima na razpolago poseben parnik in letalo, bo še veliko večji.

Društvo zahteva, naj oblasti tuje ekspedicije v Brazilijo zavrnejo ali jim vsaj onemogočijo, da bi odnašale iz nje kakršne koli znanstvene in etnografske dragocenosti.

Hannibal ante portas!

»Ameriški Hannibal« Halliburton je došel na svoji poti s slonom preko Alp že do Turina. Tu si je privoščil izlet z avtomobilom, ki je imel nezgodo, tako da je bil potovalec lahko ranjen. Iz tega sklepa, da je potovanje s slonom vendarle varneje nego s motornimi vozili. A navzlic temu namerava povratek iz Rima opraviti z železnico in ne s slonom.

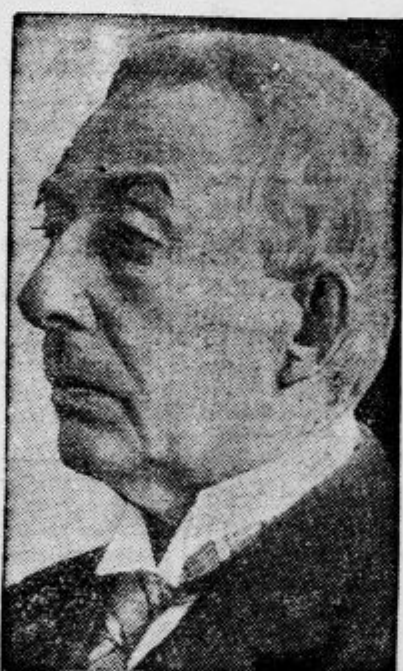
Platnice iz aluminija

Neki nemški izumitelj si je dal patentirati uporabo aluminija za knjižne platnice. Ta novost ni samo praktična, ker so platnice iz tega materiala lažje in dosti trpejše od navadnih platnic, temveč tudi higienske prednosti, saj se dajo kovinske platnice oprati vsak čas, ne da bi zavolje tega trpele. Za javne knjižnice, kjer vezava najbolj trpi, bo imel ta izum na vsak način velik pomen.

Vladna kriza na Holandskem

Prof. Aalbers, voditelj katoliške stranke, ki ni mogel sestaviti vlade

Colljn, dosedanji predsednik, ki mu je kraljica Viljemina poverila sestavo novega kabineta

Na Japonskem sme obtoženec svoj obraz zakriti s slamnico. Dokler ga ne obsodijo si lahko na ta način varuje čast svojega imena.

Vrata so se zaprla.

Corsignac je razburjen odprl brzojavko. Obsegala je tri vrstice, ki jih je hitro preletel z očmi:

»Pridem že danes zaključiti pogajanja stop upam da najdem tudi vas stop chester lynne«

Zmečkal je papir in spravil kepico v žep.

Ze danes? — To je bilo seveda nekaj, s čimer ni računal. Prav za prav je bilo snidenje z Americanom domenjenec šele čez tri dni.

In zdaj — že danes?

Yvonna pa v Parizu! — To je bilo najbolj zoprno! — Lepa ženska, kakršna je bila ona —

Corsignacove misli so se z njegovim pogledom vred mahom vrtnile k Marion, ki je malce blede slonela ob odprtem balkonskem oknu in ves čas r! odtrgala oči od njega. Smehljal mu je skrivil usta.

»Predlog imam za vas, milostiva! — Ako ga sprejmete, bo najina mučna zadavica brez nesreče spravljena s sveta!«

»In — kakšen je ta predlog?«

»Igrajte se nekaj dni vlogi, ki ste se je svojevoljno lotili! — Igrajte tudi nadalje vlogo moje žene.«

»Gospod!« Pošteno ogorčenje se ji je zablskalo v očeh. »Če mislite —«

»Pardon, ji je ljubezivno segel v besedo, »to pot je vaša domneva napačna! Izrečno poudarim, da boste igrali samo vlogo moje žene — ki je v resnici ni — in da ne prevzamete s tem nobenih — hm — drugotnih obveznosti. V tem pri-

meru bi — sicer ne z veseljem, a vendar brez mrmljanja — plačal vaš hotelski račun — toda samo v tem primeru! — Minuto vam dam za premislek...«

»Ni treba — odločila sem se, gospod de Corsignac!« Podala mu je ozko, belo roko, in malo je manjkalo, da ji je ni poljubil.

»Sicer pa — vaše ime? — Vedeti moram, kako naj nagovarjam svojo ženo!«

»Marion —« je tiho dejala.

Corsignac je pokimal. »Upam, da je vsaj to resnično pri vas —!«

4. poglavje

Elegantno oblečeni gospod s pravilno razčesanimi, na sencih že malce sivimi lasmi, večno se smehljajočim obličjem in drago cigareto med ustnicami si je malomarno popravil ovratnik. Nato si je podržal desnico pred usta in lahko zazelhal. »Ogabna sezona, madame!«

Prav tako elegantno oblečena gospa, ki je sedela njemu nasproti za isto mizo v veži »Gigantic-Palacea«, je vzdihnila in pokimala. »Komu to pravite, dragi baron! Naši stroki prede vsak dan slabša!«

Baron Raoul de Montepin — vsekako je letos gostoval pod tem imenom — je zamišljeno skomignil z rameni. »Prav za prav je bilo tudi napak, da sva si izbrala baš hotel, v katerem vodstvo opozarja vsakega gosta, da je hotelski safe najboljša shramba za dragocenosti in lišp! In potem ta neumna maha, da prepovedujejo v hotelskih prostorih vsako tudi najnedolžnejšo igrice na kar-

te! Kaj mi tu pomagajo vsa moja s trudom priučena rokohitrostva? Kaj mi pomagajo igralne karte z zanimivimi vzorci na hrbitih, ki sem si jih dal za drag denar napraviti v Parizu?«

»Da ne pozabiva zbirke vetrihov, ki sva jo kupila iz skupnih sredstev!« mu je ga Lucille maice razdraženo segla v besedo. Baronov migljaj je zadostoval, da je že v naslednjem trenutku spet pri-tajila glas. »O, če se spomnim najinega lanskega bivanja v Ostendeu —«

»Za več ko sto tisoč frankov hšpa — in več ko dvajset tisoč frankov gotovine!« je sanjavo dopolnil baron. »Da, ljuba — to so bili časi!« Zamišljeno je spustil oči po veži in se nato mahoma sklonil k tovarišici.

»Čujte, madame — kdo utegne biti ta mlada dama, ki je pravkar prišla po stopnicah, zdaj pa sedi ondukeje blizu vhoda? — V nekem oziru me jako zanima —«

Madame Lucille se je nasmehnila. »Po-klicno — ali — hm — drugače?«

»Drugače, draga! — Malo tako lepih žena sem še videl na svetu! — Sicer pa — poklicno pri njej najbrže ne bi bilo dosti uspeha. Niti najmanjšega lišpa še nisem videl na njej — to pomeni, da ni razloga za poklicno zanimanje!«

»Nikar tega ne recite, baron!« je pobranila žena. »Če bi vam povedala ime —«

»Ali me natezate, milostiva!«

»Vprašala sem pri vratarju: gospa de Corsignac!«

Zavarovali ste

si Vaše življenje za slučaj smrti, pri tem pa ste pozabili, da je mnogo važnejše:

zavarujte si Vaše zdravje za slučaj bolezni! Pridite v RADENCE, doma pa redno pijte

RADENSKO

našo najmočnejšo mineralno vodo po količini in raznolikosti prirodnih sestavin.

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

»V Monte Carlu sem bila zaigrala svoj zadnji denar — in v obupu mi je prišlo na misel — saj veste, kaj —! A prisrečem vam, gospod, vse, kar boste plačali zame, boste do zadnjega belica dobili nazaj!«

»Kar bom plačal za vas?« Paul de Corsignac je potegnil desno obrv visoko na čelo. Njegov enoočnik je v elegantnem loku zapustil svoje mesto. Paul ga je med padcem ujel z dlanjo. Videti je bilo, da mu je ta vaja zelo udejala.

»Vse, kar bom plačal za vas? Mislim, da se vdažate obžalovanja vredni prevari, milostiva! Ureditev te zadeve me ne bo stala niti centima!«

Prestrašena slutnja ji je blisnila v oči. »Ali — kaj mislite potem storiti?«

»Obvestil bom hotelsko vodstvo o vaši sklepariji in mu prepusti nadaljnje kake. Za vas je to seveda mučno, zakaj celice v nižjih zaporih se vsekako ne morejo primerjati s sobami tega hotela, ali — — pardon, saj dovolite, da telefoniram — poslovdji?«

Tako govoreč je krenil proti transki mizi, na kateri je stal hišni telefon — toda njegova roka se še ni bila dotaknila slušala, ko je Marion že stala zraven njega.

Njene oči so bile polne onemoglega strahu. »Ne — ne — tega ne smete storiti!«

»Kdo mi bo branil?« Paul se je nasmehnil in skomignil z rameni.

»Če ste kavalir —«

»Proti damam zmerom — a pustolovka, kakršna ste, nima pravice —«

»Prosim vas — lepo vas prosim! — Nikar ne obveščajte hotelskega vodstva. Ne morete si misliti, koliko mi je do tega —!«

»Oh, kaj lahko si mislim«, se je trdosrčno otresele. »Vse kaže, da imate marsikaj na vesti!«

Stala je tik pred njim. Vonj njenih plavih las ga je za trenutek omamil. In te oči — te prosoče, moledujoče oči —

»Dovolite —« je nekam hripavo spravil iz sebe in vzel slušalo v roko.

Rahlo trkanje na vrata ga je zmotilo, da je vzdignil oči.

»Noter —« je obotavljaje se rekla Marion.

Takoj nato se je pokazal na pragu natak. V roki je držal srebrn pladenj, in na pladnju —

»Brzojavka za gospoda de Corsignaca! — Pravkar je prišla!«

Paul je počasi položil slušalo nazaj, vzel natakarnj list iz roke in pokimal:

»Prav, le pojdite!«